

Domovská stránka > Vyhľadávanie právnických profesií > Nájsť znalca

Nájsť znalca

Informácie o vyhľadávaní znalcov v krajinách EÚ.

Znalcem je osoba vymenovaná súdom alebo stranami, aby poskytla svoje odborné znalosti v určitej oblasti v rámci súdneho konania. Znalci sa zodpovedajú súdu, a to aj v prípade, ak boli vymenovaní stranami konania.

Úlohy a povinnosti znalcov sa zvyčajne stanovujú vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Pre uznanie znalca v súdnom konaní stanovuje väčšina krajín určité požiadavky (vzdelanie, odbornú prípravu a/alebo osvedčenie). V súčasnosti neexistuje medzi členskými krajinami dohoda o požiadavkách na (súdnych) znalcov a medzi vnútroštátnymi nomenklatúrami sú výrazné rozdiely.

Existuje mnoho kategórií znalcov:

znalec ako svedok bude požiadaný o výklad faktov a/alebo poskytnutie stanoviska na základe svojich odborných znalostí v technických otázkach alebo na základe svojich skúseností, pokiaľ ide o objasnenie tvrdení účastníkov konania;

technický znalec bude požiadaný o stanovisko týkajúce sa technických alebo vedeckých otázok;

s právnym znalcom sa možno poradiť o pravidlách, postupoch a právach vzťahujúcich sa na cudzie právo;

ďalší znalci.

Vnútroštátne informačné prehľady o znalcoch a znaleckých posudkoch poskytujú informácie o existujúcich vnútroštátnych zoznamoch a registroch znalcov, požiadavkách, ktoré musia znalci spĺňať, odmeňovaní a zodpovednosti znalcov, ako aj informácie o priebehu znaleckých konaní.

Tieto vnútroštátne informačné prehľady zostavil Európsky inštitút expertízy a znalcov (EEEI) v rámci projektu „Vyhľadávanie znalcov“ financovaného z programu Európskej komisie nazvaného Spravodlivosť.

Posledná aktualizácia: 21/09/2020

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Nájsť znalca - Dánsko

I. Zoznamy a registre znalcov

V Dánsku existuje niekoľko druhov znalcov a ich ustanovenie, konanie a to, či existuje verejný zoznam/register znalcov, závisí od toho, aký znalec je zapojený do prípadu.

Príklady znalcov:

odborný hodnotiteľ,

hodnotiteľ súdov pre reguláciu nájomného,

znalci v oblasti detí,

znalec na oceňovanie,

technickí znalci v menej závažných prípadoch.

V určitých oblastiach môžu poskytovať znalecké posudky tiež organizácie.

V niektorých prípadoch môže súd nájsť znalca v internej databáze, ku ktorej majú prístup všetky súdy v Dánsku. Konania o ustanovení týchto znalcov sa môžu líšiť, ale pre všetkých znalcov je spoločné to, že musia byť bezúhonní. Zoznam/register týchto znalcov sa niekedy uverejní aj na webovom sídle dánskych súdov, aby sa zabezpečila transparentnosť.

V iných prípadoch môže súd ustanoviť akúkoľvek osobu, ktorú považuje za vhodnú a spôsobilú. V týchto prípadoch majú niektoré verejné organizácie registre znalcov, z ktorých si súd môže vybrať, keď problém spadá do oblasti ich pôsobnosti, napríklad forenzná analýza. Ak neexistuje zoznam a ak sa obaja účastníci konania dohodnú, súd ustanoví znalca, ktorý sa javí ako spôsobilý. Môžu sa ustanoviť iba bezúhonné osoby.

II. Odbornosť znalcov

Neexistujú žiadne požiadavky na odbornosť znalcov. Súdny dvor nie je viazaný posudkom znalcov, ale môže ho voľne posúdiť. Platí to aj pre dôkaznú hodnotu dôkazu. V prípade, že dánska súdna správa posúdi žiadosti znalcov, ktorí by chceli pôsobiť ako znalci v menej závažných prípadoch, dánska súdna správa sa poradí s príslušnými odvetvovými organizáciami a vyžiada si výpis z registra trestov. Okrem toho neexistujú žiadne požiadavky týkajúce sa vzdelania alebo odborného zázemia znalcov.

III. Odmeňovanie znalcov

Odmena závisí od toho, aký znalec je zapojený do prípadu.

Odmeny **odborných hodnotiteľov, hodnotiteľov súdov pre reguláciu nájomného a znalcov v oblasti detí** sú stanovené a pravidlá odmeňovania určuje dánska súdna správa (článok 93 zákona o správe súdnictva a článok 172 zákona o službách vo verejnom záujme).

V občianskych súdnych konaniach, kde je potrebný **znalecký posudok**, napr. technická správa, neexistujú žiadne predpísané sadzby ani obmedzenia odmien znalcov. K ich vyplateniu nesmie dôjsť vopred. Súd stanoví odmenu, ktorá sa má vyplatiť znalcovi ustanovenému súdom za jeho posudok a účasť na súde, ako aj za náhradu všetkých vzniknutých výdavkov. Pred rozhodnutím požiada súd strany konania o vyjadrenie. Súd zároveň rozhodne, ako sa má medzi stranami rozdeliť odmena znalca (článok 208 zákona o správe súdnictva).

Strana, ktorá požiadala súd, aby si vyžiadala znalecký posudok, a zákonný zástupca tejto strany, sú zodpovedné za príslušné náklady. Druhá strana a jej právny zástupca sú však tiež zodpovední za časť nákladov, ktorá súvisí so zodpovedaním jej otázok. Strana, ktorá požiadala o predvolanie znalca na účasť na pojednávaní, je v tejto súvislosti povinná uhradiť náklady. Súd môže nariadiť stranám, aby poskytli záruku na náklady na znalecký posudok, ktorý si vyžiadali (článok 208 zákona o správe súdnictva).

V trestnom konaní platia podobné pravidlá týkajúce sa znaleckých posudkov (s potrebnými úpravami) (článok 210 zákona o správe súdnictva).

Pokiaľ ide o technických znalcov **v menej závažných prípadoch**, znalci musia poskytnúť odhad očakávaných nákladov a pred dohodnutím odmien nemôžu odpovedať na technické otázky. Následne sa strany musia vyjadriť k odhadu nákladov znalca. Je dôležité, že ak strany nemôžu poskytnúť záruku na náklady, súd môže rozhodnúť, že prípad bude pokračovať bez znaleckého posudku. Dánska súdna správa stanovila pravidlá (článok 404 zákona o správe súdnictva).

IV. Zodpovednosť znalcov

Na zodpovednosť znalcov sa nevzťahuje žiadne osobitné pravidlo. Znalec musí dodržiavať profesijné pravidlá, ktoré platia pre jeho odbor, nestrannosť a služobné tajomstvo. Ich zodpovednosť sa teda riadi všeobecnými občianskoprávnymi a zmluvnými pravidlami. Takéto pravidlá nestanovujú žiadne limity zodpovednosti.

Znalec, ktorý nespĺňa očakávané profesijné pravidlá, sa môže nahradiť, jeho odmena sa môže znížiť alebo sa môže dokonca považovať za zodpovedného za náklady.

Trestné správanie pri výkone činnosti môže viesť k obvineniu.

Napokon neexistuje žiadna povinnosť pokryť prípadnú zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti pri výkone povolania.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

Pravidlá týkajúce sa znaleckej činnosti sa nachádzajú v rôznych právnych predpisoch a závisia od druhu zúčastneného znalca. Väčšina pravidiel sa však nachádza v zákone o správe súdnictva (konsolidovaný zákon 2018-11-14 č. 1284). Pokiaľ ide o znalcov v oblasti detí, pravidlá sa čiastočne nachádzajú v zákone o službách vo verejnom záujme.

Časti zákona o správe súdnictva sú preložené do angličtiny.

1. Ustanovenie znalcov

V občianskoprávných veciach môže znalcov ustanoviť súd alebo strany. Strana môže požiadať súd, aby poveril znalca, aby vypracoval posudok o jednej alebo viacerých otázkach.

V trestných veciach súd rozhodne, či by sa mal uskutočniť zásah znalca, ak o to požiada žalovaný alebo žalobca. Obhajoba aj obžaloba môžu predvolať znalcov.

Znalci musia nahlásiť akýkoľvek konflikt záujmov so stranou.

V menej závažných prípadoch (prípady bez ekonomickej hodnoty alebo s hodnotou nižšou ako 5 000 dánskych korún) sa sudca môže rozhodnúť vyžiadať si znalecký posudok. Znalcov, ktorí pôsobia v menej závažných prípadoch, ustanovuje dánska súdna správa.

a) Ustanovenie súdom

Predsedaťci sudca/súd ustanovuje odborných hodnotiteľov atď. pre jednotlivé prípady, v ktorých sa zastúpenie ich odbornosti považuje za nevyhnutné.

Predsedaťci sudca vyberie znalca z príslušného zoznamu/registra/príslušnej internej databázy, ale v niektorých situáciách sa nimi nemusí riadiť. Skôr než predsedaťci sudca/súd rozhodne o ustanovení znalcov, môžu sa strany k rozhodnutiu vyjadriť.

V prípadoch, keď strany požadujú znalecký posudok, môžu ustanoviť znalca, ale súd nie je viazaný ich rozhodnutím. Ak sa strany dohodnú na mene znalca, sudca ho spravdla ustanoví (aj keď nie je povinný tak urobiť). Ak súd ustanoví znalca, mal by informovať strany o osobe, ktorú má v úmysle ustanoviť, a umožniť stranám, aby predložili svoje pripomienky. Ak existuje zoznam/register, súd alebo strana si zvyčajne vyberie znalca, ale nie vždy sú povinní tak urobiť.

b) Ustanovenie stranami

Ak strany chcú ustanoviť znalca, ktorý má vydať posudok, musia postupovať podľa konkrétneho postupu: vždy, keď si strany žiadajú znalecký posudok v občianskoprávných veciach, musia podať písomnú žiadosť súdu. Žiadosť musí obsahovať informácie o účele znaleckého posudku a o predmete, ktorý sa má podrobiť znaleckému posudku.

Ak to súd povolí, strany musia predložiť súdu svoje otázky. Po prijatí otázok súd ustanoví jedného alebo viacerých znalcov. Ako je uvedené vyššie, strany tiež ustanovujú znalca, ale súd nie je viazaný ich ustanovením.

2. Konanie

a) Občianske súdne konanie

Konanie závisí od toho, aký znalec je zapojený do prípadu. Znalec je niekedy predvolaný na súdne pojednávanie, aby odpovedal na otázky týkajúce sa predmetu sporu, napr. znalec v oblasti detí odborník na rodinné právo, znalecký posudok v technických otázkach, a niekedy znalec musí iba vypracovať písomnú správu. Inokedy znalec vystupuje ako sudca a je súčasťou porád.

Nižšie sú uvedené dva príklady:

Odborný hodnotiteľ ustanovený predsedaťcim sudcom/súdom pre individuálny prípad, v ktorom sa zastúpenie jeho odbornosti považuje za potrebné, koná ako sudca (ale s odbornými znalosťami v špecifickej oblasti) a zúčastňuje sa na poradách súdu. Vo veciach rodinného práva budú súdu pomáhať znalci v oblasti detí.

V prípadoch, keď je znalecký posudok relevantný pre danú záležitosť, musí znalec odpovedať na otázky, ktoré dostane od súdu, písomnou správou adresovanou súdu. Znalec musí informovať strany o čase a mieste inšpekcie. Ak je znalecký posudok nedostatočný, súd môže znalcovi nariadiť, aby kontrolu vykonal znova alebo ju doplnil v dodatočnej písomnej správe. Existujú stanovené vzory na znalecké posudky. Súd nemonitoruje činnosť znalca. Po predložení posudku môžu strany položiť znalcovi ďalšie otázky, ak to súd povolí. Súd potom rozhodne, či majú byť doplňujúce otázky zodpovedané písomne znalcom v dodatočnej správe alebo ústne znalcom na súdnom pojednávaní. Znalec môže byť predvolaný aj na súdne pojednávanie, aby odpovedal na otázky týkajúce sa posudku.

Počas súdneho konania strany pripomienkujú písomne alebo ústne posudky znalca. V každom prípade sudca nie je nikdy viazaný posudkami znalca.

b) Iné

V trestnoprávných veciach môžu byť znalci predvolaní aj ako svedkovia. Sú predvolaní a zvyčajne sa zúčastňujú na pojednávaní.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 09/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Nemecko

I. Zoznamy a registre znalcov

Existujúce registre znalcov sú komplexné. Existuje približne 200 až 300 rôznych oblastí špecializácie.

Zoznam znalcov osvedčených obchodnými a priemyselnými komorami možno nájsť [tu](#).

Zoznam znalcov osvedčených živnostenskými komorami možno nájsť [tu](#).

Zoznam znalcov osvedčených poľnohospodárskymi komorami možno nájsť na [webových sídlach regionálnych poľnohospodárskych komôr](#).

Zoznam znalcov osvedčených komorami architektov možno nájsť na [webových sídlach regionálnych komôr architektov](#).

Informácie o znalcoch osvedčených komorami stavebných inžinierov a o príslušných zoznamoch možno nájsť [tu](#).

Zoznam znalcov osvedčených komorou účtovníkov možno nájsť [tu](#).

Ďalšia databáza je k dispozícii na tejto adrese: <https://www.bvs-ev.de/sachverstaendigenverzeichnis/> (Federácia prísazných znalcov).

Znalci v oblasti medicíny nemajú povinnosť získať osvedčenie. Znalcov z tejto oblasti možno nájsť prostredníctvom zoznamov uverejnených na webových sídlach regionálnych lekárskeho združení.

Ustanovenie znalca z registra je postup, ktorý súdy využívajú vo veľkej miere. Ak sú splnené požiadavky, registrácia znalca prebehne automaticky. Štátom určené registračné komory zodpovedajú za urýchlenú aktualizáciu registrov.

Medzi najdôležitejšie právne ustanovenia, ktoré sa uplatňujú na súdne znalectvo v Nemecku, patrí:

[§ 401 a nasl. ZPO](#) (zákona o občianskom súdnom konaní),

§ 36 zákona o regulácii obchodu,

§ 91 zákona o regulácii remesiel,

Správny poriadok,

Trestný poriadok,

[Kódex postupov pre komory](#).

II. Odbornosť znalcov

Osoba môže byť uvedená na zozname znalcov, ak má v oblasti svojej odbornosti veľmi vysokú kvalifikáciu. Žiadateľ, ktorých chce byť uvedený na zozname znalcov, musí mať primerané odborné skúsenosti. Tieto skúsenosti treba doložiť príslušnou dokumentáciou o práci znalca (napr. životopis, kópie certifikátov potvrdzujúcich všetky príslušné akademické a odborné kvalifikácie, pracovné skúsenosti, odporúčajúce osoby, správy, odborná príprava). Okrem toho treba absolvovať skúšku obchodných a priemyselných komôr/živnostenských komôr a v prípade architektov a stavebných inžinierov odborných komôr, ktoré zastrešujú tieto povolania. Okrem kvalifikácií treba preukázať aj ďalšie vzdelávanie a skúsenosti, nezávislosť a integritu.

Uznaní znalci väčšinou získavajú osvedčenie a registráciu na päť rokov. Pred skončením päťročného obdobia musia preukázať svoju odbornosť, integritu a odbornú prípravu, aby získali osvedčenie (a teda aj registráciu) na ďalšie päťročné obdobie (napr. overením a preskúmaním správ, ktoré treba predložiť na účely registrácie na nové päťročné obdobie). Príslušné zodpovedné subjekty poskytujú odbornú prípravu. Ak znalci nedodržiavajú predpisy alebo ich zručnosti nezodpovedajú aktuálnym potrebám, komory sú oprávnené zrušiť ich registráciu.

III. Odmeňovanie znalcov

V občianskych, správnych a trestných veciach sa odmena vypočítava na základe [nemeckého zákona o súdnom odmeňovaní a príspevkoch](#) (JVEG).

Možno požiadať o preddavky a platby na účet.

Ak znalec pracuje na mimosúdnej úlohe, odmena závisí od príslušnej dohody o odmene.

IV. Zodpovednosť znalcov

Znalec nesie zodpovednosť za nesprávny znalecký posudok bez ohľadu na to, či si jeho služby objednali súkromné osoby alebo súdy. Ak znalec pracujúci pre súd vypracoval nesprávny znalecký posudok úmyselne alebo v dôsledku hrubej nedbanlivosti a na základe tohto nesprávneho znaleckého posudku bolo prijaté súdne rozhodnutie, účastník konania, ktorému bola spôsobená škoda, môže podniknúť právne kroky, aby dosiahol náhradu škody [§ 839a nemeckého občianskeho zákonníka (BGB)].

Ak znalec pracuje na mimosúdnej úlohe, uplatňujú sa všeobecné ustanovenia o (zmluvnej) zodpovednosti.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

1. Ustanovenie znalcov

Znalca ustanovuje súd. Účastníci konania však môžu navrhnúť osobu, ktorá by mala byť ustanovená.

a) Ustanovenie súdom

Súd zvyčajne používa zoznam alebo register znalcov. Súd takisto môže ustanoviť každého znalca, ktorého považuje za vhodného a odborne spôsobilého. Znalec ustanovený súdom je znalec, ktorého ustanovil súd a ktorý koná na základe pokynov súdu. Hlavnou úlohou znalca je pomáhať súdu v rámci príslušnej odbornosti.

b) Ustanovenie stranami

Ak sa účastníci konania dohodnú na ustanovení určitých osôb za znalcov, súd je povinný prídŕžať sa ich dohody; súd však môže obmedziť výber týchto účastníkov na určitý počet osôb.

Ak sa účastník konania rozhodne ustanoviť znalca z vlastnej iniciatívy, aby mu pomáhal, tento znalec sa nepovažuje za súdneho znalca, ale za súkromného znalca.

2. Konanie

a) Občianske súdne konanie

Súd musí odôvodniť prijaté rozhodnutia a v prípade, že sa prídŕža znaleckého posudku, musí sa odvolať na závery znalca. Súd nie je viazaný znaleckým posudkom; znalecký posudok je však často kľúčový so zreteľom na rozsudok. V prípade kontroly na mieste je znalec povinný kontaktovať všetkých účastníkov konania. Keď znalec potrebuje napríklad viac informácií od účastníkov konania, vo všeobecnosti by mal tento proces riadiť súd.

i) Znalecký posudok

Účastníci konania môžu napadnúť posudok ustanoveného znalca prostredníctvom výpovedí alebo tak, že si najmú súkromného znalca, jeho posudok predložia súdu, a tak je k dispozícii ich vlastný znalecký posudok.

ii) Súdne pojednávanie

So zreteľom na vykonávanie dôkazov možno pred hlavným pojednávaním začať samostatné konanie (*selbständiges Beweisverfahren*). V tejto súvislosti môže byť znalec ustanovený pred začatím hlavného pojednávania. Rozsah tohto konania je obmedzený na zabezpečenie dôkazov na účely nasledujúceho súdneho konania, prípadne s cieľom vyhnúť sa súdnemu sporu.

Pri súdnom pojednávaní sa dodržiava kódex postupov a procesné pravidlá. Pri vyluchu musí znalec odpovedať objektívne, zrozumiteľne a úplne.

V nemeckom procesnom práve neexistuje krížový vyluch, ale otázky môže klásť nielen sudca, ale aj účastníci konania.

b) Iné

V trestných veciach by súd mal ustanoviť znalca z uznaného registra súdnych znalcov; iná osoba by sa mala vybrať len v prípade, ak je to potrebné v dôsledku osobitných okolností [§ 73 ods. 2 Trestného poriadku (StPO)]. Súd môže usmerňovať činnosť znalca. Ďalšie pravidlá sú uvedené v [Trestnom poriadku](#).

Uvedené informácie boli získané počas projektu Vyhľadávanie znalcov od kontaktných osôb z jednotlivých krajín vybraných [Európskym inštitútom expertízy a znalcov \(EEEI\)](#).

Posledná aktualizácia: 22/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska

komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Estónsko

I. Zoznamy a registre znalcov

Podľa estónskeho zákona o súdnom znalectve je znalec osoba, ktorá poskytuje neprávne alebo právne súdne znalectvo v prípadoch, keď je to právne prípustné. Niektorých znalcov zamestnávajú štátne inštitúcie („súdni znalci“), iní sú zapísaní v zozname znaleckej organizácie.

V Estónsku existujú oficiálne zoznamy znalcov. K zoznamom majú prístup všetky osoby. Zoznamy si môžete stiahnuť alebo prečítať [tu](#) a [tu](#).

Za aktualizáciu týchto zoznamov zodpovedá Estónsky inštitút forenzných vied (*EFSI*), čo je štátne forenzné laboratórium. Osoba, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v § 6 článku 1 ods. 1 až 3 a článku 2 ods. 1 a 2 zákona o súdnom znalectve, bude zapísaná do vyššie uvedeného druhého zoznamu.

II. Odbornosť znalcov

Minimálne požiadavky na priznanie štatútu súdneho znalca vychádzajú zo zákona o súdnom znalectve. Odborná spôsobilosť súdneho znalca sa získava prostredníctvom školenia.

Odborné vzdelávanie súdnych lekárov sa poskytuje na univerzite v Tartu v rámci štvorročného rezidentského programu súdneho lekárstva. Rezidenti získajú odborné zručnosti na *EFSI*, ktorý je jednou zo základných odbornej prípravy univerzity v Tartu.

V Estónsku neexistuje žiadna vzdelávacia inštitúcia na odbornú prípravu súdnych znalcov v iných oblastiach forenzej vedy. Znalci sa na *EFSI* pripravujú pod vedením skúsených odborníkov. Vo väčšine prípadov trvá odborná príprava 2 roky. Študijný program obsahuje všeobecné aj špecifickejšie témy a jeho cieľom je, aby znalci získali odbornú spôsobilosť. Študijný program je vypracovaný na základe osobitostí každého druhu odbornosti, pričom sa zohľadňuje aj odborné akademické vzdelanie a predchádzajúce pracovné skúsenosti účastníkov odbornej prípravy.

Ak zamestnanec spĺňa požiadavky pre súdneho znalca stanovené v zákone o súdnom znalectve, má ukončenú odbornú prípravu a získal dostatočnú prax na poskytovanie nezávislých znaleckých posudkov, je mu priznaný štatút súdneho znalca. Osoba sa môže zamestnať ako súdny znalec po zložení sľubu súdneho znalca stanoveného v zákone o súdnom znalectve.

III. Odmeňovanie znalcov

Financovanie znaleckého skúmania je opísané v zákone o súdnom znalectve, v kapitole 5. Vykonávanie skúmania v štátnej súdnej inštitúcii je financované z ročného štátneho rozpočtu. Presné poplatky za skúmanie sú stanovené v zákone o súdnom znalectve, § 26.

Neexistuje žiadna osobitná metóda odmeňovania znalcov. Vo väčšine prípadov sú znalci povinní poskytnúť kalkuláciu pred ustanovením. Procesné právo tiež ustanovuje náhradu výdavkov znalca.

Znalečné zahŕňa všetky náklady vynaložené v súvislosti so skúmaním, vrátane nákladov, ktoré vznikli v dôsledku účasti subdodávateľských znalcov alebo inštitúcií. Náklady na mimosúdnu znaleckú činnosť môžu byť súčasťou procesných nákladov.

Znalci môžu dostať preddavok na znalečné.

IV. Zodpovednosť znalcov

Znalci musia informovať akúkoľvek stranu zúčastnenú na konaní o začatí skúmania. Úmyselné poskytnutie nepravdivého znaleckého posudku je trestným činom podľa § 321 trestného zákona.

Znalci nesú zodpovednosť podľa všeobecného zmluvného práva a práva občianskoprávných deliktov. Okrem toho existuje osobitné trestnoprávne ustanovenie týkajúce sa zodpovednosti znalca: Falošné obvinenie: (1) Podanie úmyselných falošných obvinení týkajúcich sa spáchania trestného činu inou osobou sa trestá peňažným trestom alebo odňatím slobody až na jeden rok. (2) Ten istý čin, ak zahŕňa podvodné vytváranie dôkazov, sa trestá peňažným trestom alebo odňatím slobody až na päť rokov.

Znalci nie sú povinní kryť svoju zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti za škodu.

V. Doplnujúce informácie o znaleckej činnosti

Právne ustanovenia o znaleckej činnosti v Estónsku možno nájsť na týchto odkazoch:

[Úradný vestník \(*Riigi Teataja*\)](#)

[Trestný poriadok](#)

[Občiansky súdny poriadok](#)

[Zákon o súdnom znalectve](#)

Medzi ustanovením znalcov v občianskych súdnych a správnych konaniach nie sú žiadne rozdiely. V trestnom konaní sa na žiadosť *EFSI* ustanoví súdny znalec, ktorý bude v prípade potreby pomáhať prokurátorovi a súdu.

Titul znalca nie je v Estónsku chránený. Znalci sa zúčastňujú viac ako 70 % trestnoprávných prípadov, 30 % občianskych súdnych konaní a 10 % správnych konaní.

V.1 Ustanovenie znalcov

Znalcov môže ustanoviť súd a v niektorých prípadoch aj zúčastnené strany. Znalcov možno ustanoviť aj na účely predbežného alebo prípravného konania. Neexistuje povinnosť ustanoviť znalca zapísaného v jednom zo zoznamov. V trestnom konaní môže byť znalec počas prípravnej fázy ustanovený políciau (vyšetrovacím orgánom) alebo prokurátorom.

Ak strany neustanovia znalca alebo ak sa nedohodnú na tom, koho ustanoviť, alebo v prípade, že sa pred pojednávaním vyhotoví znalecký posudok, môže znalca ustanoviť súd. V občianskoprávných veciach musia strany uhradiť zálohu na znalečné pred ustanovením znalca. Strany môžu predložiť svoje návrhy na to, kto by mal byť ustanovený za znalca, ale tie nie sú pre súd záväzné.

Neexistujú žiadne významné rozdiely, pokiaľ ide o ustanovenie znalca rôznymi súdmi a v rôznych oblastiach súdnictva.

Znalci ustanovení súdom majú zákonnú povinnosť hlásiť akýkoľvek konflikt záujmov.

V.2 Konanie

Občianske súdne konanie

Existuje všeobecná požiadavka, aby znalci vykonávali svoju prácu dôkladne, úplne a objektívne a aby zabezpečili, že poskytnuté posudky sú vedecky platné. Platí to pre všetky druhy súdnych konaní.

Strany môžu napadnúť posudok znalca tak, že poskytnú výpovede alebo poskytnú vlastný znalecký posudok.

Súd nie je viazaný znaleckým posudkom. Súd sa môže riadiť znaleckým posudkom, aj keď niektorá zo strán proti nemu namietala počas súdneho konania.

Hoci je znalecký posudok iba jedným dôkazom z viacerých, súd vezme do úvahy dôkaznú hodnotu znaleckého posudku vo vzťahu k iným dôkazom.

Neexistuje žiadny postup, podľa ktorého sa znalci pred súdnym konaním stretnú alebo podstúpia krížový výsluch.

Znalec môže počas konania byť v kontakte so stranami, ak potrebuje viac informácií.

1. Znalecký posudok

V Estónsku sa znalecké posudky môžu predkladať písomne a niekedy ústne. S výnimkou trestného konania nemusí znalec pri podávaní svojho posudku dodržiavať určenú štruktúru.

Znalec je povinný sa v záverečnom posudku zaoberať argumentmi strán. Ak strany požadujú dodatočný posudok z dôvodu sporných bodov v pôvodnom posudku, súd môže nariadiť dodatočný posudok. V prípade nejasností, rozporov alebo nedostatočností znaleckého posudku, ktoré nie je možné odstrániť dodatočnými otázkami, má súd právo nariadiť ďalšie preskúmanie. Opakované preskúmanie vykonáva ten istý alebo iný znalec.

2. Súdne pojednávanie

Znalci sa nezúčastňujú predbežného vypočutia, ale sú pozvaní na vypočutie, aby odpovedali na otázky súdu alebo strán. Je bežnou praxou, že sa znalci podrobujú krížovému výsluchu. Znalci môžu byť vypočutí prostredníctvom telefonického konferencie, ak sa na tom strany pred týmto vypočutím dohodnú.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Grécko

I. Zoznamy a registre znalcov

V Grécku sú znalci zoradení podľa špecializácie. Registre znalcov vedú súdy prvého stupňa. Sú verejné, ale používajú ich iba sudcovia, ktorí chcú ustanoviť znalca. Súd môže ustanoviť jedného alebo viacerých znalcov, ak sa domnieva, že nevyriešené otázky si vyžadujú osobitné znalosti. Súd je ďalej povinný ustanoviť znalcov, ak o to niektorá strana požiada, ak sa súd domnieva, že sú potrebné osobitné znalosti.

Aby boli znalci zapísaní do registra, musia podať žiadosť.

Po verejnej výzve na podávanie žiadostí na občianskom alebo správnom súde prvého stupňa (prostredníctvom oficiálneho webového sídla súdu), podá uchádzač písomnú žiadosť so svojimi osobnými údajmi tajomníkovi súdu prvého stupňa, v ktorej vyhlási, že:

nebol odsúdený ani stíhaný za trestný čin alebo prečin, následkom čoho by bol pozbavený svojich politických práv,

mu nebola odobraná profesionálna licencia,

nie je pozbavený práva nakladať s majetkom z dôvodu platobnej neschopnosti alebo zverenia do opatrovníctva,

nie je sudcom, prokurátorom ani úradníkom.

Po ukončení postupu podávania žiadostí, ktorý sa koná každý rok, sa uverejní návrh registra znalcov. Po uplynutí lehoty na podanie námietok konečný register schváli viacčlenný súd prvého stupňa.

V trestných veciach vedie register znalcov rada sudcov pre prečiny na návrh prokurátora. Znalci musia spĺňať tieto požiadavky – musia:

byť starší ako 21 rokov,

byť právne spôsobilí a bez duševného postihnutia,

nebyť odsúdení za trestný čin alebo prečin, následkom čoho by boli pozbavení svojich politických práv, alebo prepustení z verejnej služby,

nebyť zbavení profesionálnej licencie,

nebyť pôvodcami skutočností, ktoré sú predmetom znaleckého skúmania,

nebyť kompetentnými sudcami, prokurátormi, tajomníkmi alebo úradníkmi v príslušnom konaní,

nebyť odsúdení za rovnaký trestný čin ako obvinený, a

nebyť manželom/manželkou, súrodencom alebo blízkym príbuzným obvineného.

Znalci môžu byť vylúčení z registra: ak si to želajú, ak už nespĺňajú požiadavky alebo ak tak rozhodne príslušný orgán.

II. Odbornosť znalcov

Znalci musia byť členmi profesijnej organizácie, aby sa mohli nazývať znalcami.

III. Odmeňovanie znalcov

V trestnom konaní platí odmenu znalcovi štát. Pokiaľ ide o občianske súdne konanie, žalobca musí zaplatiť preddavok na znalečné súdom ustanoveného znalca. Na konci konania musí trovy konania znášať strana, ktorá prehrala. Znalečné sa voľne dohaduje. Strany môžu za určitých podmienok získať právnu pomoc v súvislosti s odmenou znalca.

IV. Zodpovednosť znalcov

Znalci nesú zodpovednosť podľa všeobecného zmluvného práva a práva občianskoprávných deliktov. Nie sú povinní pokryť prípadnú zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania.

V. Doplnujúce informácie o znaleckej činnosti

Hlavné právne ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na súdne znalectvo v Grécku, sú články 368 až 392 gréckeho Občianskeho súdneho poriadku a článok 20 § 7 kráľovského dekrétu č. 566/1968, zákon 2882/2001 (zákon o vylastnení). Ďalej sa uplatňujú články 159 až 168 gréckeho správneho poriadku a články 183 až 203 gréckeho trestného poriadku.

Súd má diskrečnú právomoc nariadiť vykonanie dôkazu, pretože prevláda účel zisťovania pravdy. Jediným obmedzením tejto právomoci je zásada kontradiktornosti.

1. Ustanovenie znalcov

Znalcov môže ustanoviť súd a zúčastnené strany. Ustanovenie znalcov v správnych konaniach je podobné ako v občianskych súdnych konaniach. V konaní pred trestným súdom môže vo fáze vyšetrovania znalca ustanoviť prokurátor alebo súd. Na tento účel existuje iný register, ako v občianskych súdnych konaniach, a znalec musí spĺňať prísnejšie požiadavky ako v občianskych súdnych a správnych konaniach.

a) Ustanovenie súdom

Občiansky súd má diskrečnú právomoc ustanoviť znalca buď *ex officio*, alebo na základe výslovnej žiadosti účastníka konania, ak relevantné skutkové okolnosti nemožno zistiť inak. V takom prípade sa ústne vypočutie odloží na dátum po doručení znaleckého posudku. Súd môže voľne ustanoviť akúkoľvek osobu, ktorú považuje za vhodnú na výkon činnosti znalca. Znalec musí nahlásiť akýkoľvek konflikt záujmov súdu. Znalci ustanovení súdom majú prístup k spisu.

b) Ustanovenie stranami

V Grécku existujú tri druhy znalcov ustanovených stranami: technickí poradcovia (články 391 až 392 Občianskeho súdneho poriadku, článok 167 správneho poriadku, článok 204 a nasl. Trestného poriadku), mimosúdni znalci a znalci-svedkovia. Technického poradcu ustanoví strana sporu s cieľom kontroly činnosti súdom ustanoveného znalca. Mimosúdneho znalca vyberá strana. Strany musia jeho posudok uviesť a predložiť, inak je zamietnutý ako neprijateľný. Ak sú tieto požiadavky splnené, súd slobodne preskúma a posúdi znalecký posudok. Posudok sa nepovažuje za dôkaz. Je skôr spojený s právnym základom tvrdení účastníka konania. Znalci-svedkovia sú svedkovia so špeciálnymi vedeckými alebo technickými znalosťami, ktorí sú vypočúvaní súdom.

Súd sa môže rozhodnúť, či odôvodnenie vo svojom rozsudku založí na posudku znalca. Súd môže dokonca založiť svoj rozsudok na znaleckom posudku, ak bol znalecký posudok vydaný v rozpore s procesnými pravidlami. Ak je však porušenie procesných pravidiel značné, znalecký posudok sa považuje za neexistujúci. V takom prípade sudca nemôže založiť odôvodnenie rozsudku na znaleckom posudku.

2. Konanie (občianske súdne)

Znalci ustanovení súdom, môžu byť podrobení krížovému výsluchu technickými poradcami strán, ak si ich strany najali. Jedinou povinnosťou znalca je vypracovať posudok. Počas konania môžu byť znalci ustanovení stranami v kontakte so zúčastnenými stranami, znalci ustanovení súdom na to potrebujú súdny súhlas.

a) Znalecký posudok

V Grécku sa pri znaleckej činnosti nevyžaduje predbežný znalecký posudok. Hlavný posudok sa môže predkladať písomne alebo ústne. Znalec nemusí pri podávaní posudku dodržiavať určitú štruktúru.

Ak súd považuje posudok za neúplný alebo v prípade neopodstatneného pochybenia znalca, môže súd nariadiť vypracovanie nového alebo dodatočného posudku ex officio alebo na žiadosť strán. Súd môže tiež nariadiť, aby znalec zaplatil súdne poplatky z dôvodu neopodstatneného pochybenia znalca. Znalecký posudok môže byť spochybnený výpoveďami strán a vlastným znaleckým posudkom.

b) Súdne pojednávanie

Sudca nariadi znalcovi, aby sa zúčastnil pojednávania len vo výnimočných prípadoch.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Francúzsko

I. Zoznamy a registre znalcov

Každý odvolací súd a francúzsky najvyšší súd pre občianske súdne a trestnoprávne veci (kasačný súd) vedie zoznam alebo register znalcov.

Súdy a prokurátori však môžu ustanoviť akúkoľvek osobu, ktorá sa považuje za vhodnú a spôsobilú. V takýchto prípadoch musia uviesť dôvody pre výber. Zoznamy znalcov sa uverejňujú na internetových sídlach súdov, najmä na webovom sídle kasačného súdu a odvolacích súdov.

Na to, aby boli znalci zapísaní do zoznamu súdu, musia spĺňať tieto požiadavky:

vek do 70 rokov. V praxi musí mať znalec vek 35 až 57 – 58 rokov, aby bol zapísaný do zoznamu znalcov,

byť občanom Európskej únie,

konať čestne, byť bezúhonný a mať dobrú morálku,

nepodliehať disciplinárnym alebo správnyim sankciám, ktoré by viedli k prepusteniu, vyčiarknutiu z registra, odvolaniu, zrušeniu povolenia alebo odňatiu povolenia,

nepodliehať osobnému bankrotu alebo iným sankciám stanoveným obchodným zákonníkom,

spĺňať minimálnu potrebnú prax v oblasti spojenej so svojou špecializáciou,

nevykonávať žiadnu činnosť nezlučiteľnú s nezávislosťou potrebnou na výkon súdnej (právnej) znaleckej činnosti,

vykonávať svoju hlavnú činnosť v rámci oblasti pôsobnosti súdu.

Znalci špecializujúci sa na preklady, ktorí žiadajú o zápis do zoznamu súdu prvého stupňa, musia vykonávať svoju profesiu v miestnej pôsobnosti konkrétneho súdu alebo v tejto oblasti bývať, ak už odišli do dôchodku.

Žiadosť znalca o zápis preskúma prokurátor a sudcovia súdu prvého stupňa. Rozhodnutie prijíma zhromaždenie sudcov odvolacieho súdu.

Pred zápisom musia znalci zložiť sľub.

Na zápis do zoznamu kasačného súdu (celoštátny zoznam), je potrebné, byť zapísaný v zozname odvolacieho súdu (regionálny zoznam) najmenej päť rokov.

Každý znalec, ktorý bol prvýkrát zapísaný, musí po troch rokoch znova požiadať o opätovný zápis. Potom musia znalci opakovane žiadať o zápis každých päť rokov. V rozhodnutí o nezapísaní znalca sa musia uviesť dôvody zamietnutia a môže byť napadnuté.

Znalci sa môžu vyčiarknuť z registra na základe disciplinárneho konania odvolacím súdom, ktoré môže byť napadnuté.

Existuje etický kódex vydaný Francúzskou federáciou znalcov.

II. Odbornosť znalcov

Všeobecne platí, že znalci musia byť dostatočne kvalifikovaní vo svojom odbore.

Znalci musia mať odbornú prax a znalosti procesných pravidiel, najmä pravidiel uplatniteľných na znaleckú činnosť.

Musia sa zúčastňovať na priebežnom vzdelávaní, čo kontrolujú odvolacie súdy každých päť rokov. Priebežné vzdelávanie znalcov zahŕňa:

odbornú prípravu, ktorú poskytujú ich profesijné organizácie,

školenia o výkone znaleckej činnosti poskytované sudcami a znaleckými združeniami.

III. Odmeňovanie znalcov

V trestnom konaní existuje nariadenie o znalečnom, ktoré sa vzťahuje na niektoré úlohy, ktoré znalec plní. V niektorých odboroch znaleckej činnosti môže prokurátor alebo vyšetrojúci sudca vyhlásiť verejnú súťaž týkajúcu sa výkonu znaleckej činnosti a zvolíť najvýhodnejšiu ponuku. Náklady na znaleckú činnosť znáša ministerstvo spravodlivosti zo svojho rozpočtu.

V občianskych súdnych konaniach sa odmena vo všeobecnosti vypočíta na základe počtu hodín odpracovaných znalcom na prípade vynásobených hodinovou sadzbou, ku ktorej sa pripočítajú náklady a DPH.

Súd rozhoduje o výške odmeny znalca v rámci kontradiktórneho konania, pričom berie do úvahy, či bol posudok podaný včas, kvalitu znaleckého posudku a mieru dôslednosti, s ktorou znalec vykonával svoju úlohu.

Preddavok na odmenu znalca zvyčajne platí žalobca. Súd však môže nariadiť obom stranám zaplatiť časť preddavku na tieto náklady.

V konečnom rozhodnutí súd nariadi neúspešnej strane zaplatiť odmenu znalca.

Je k dispozícii právna pomoc na pokrytie nákladov na znaleckú činnosť.

IV. Zodpovednosť znalcov

znalec je povinný pokryť prípadnú zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania.

Poistenie pokrýva občiansku a odbornú zodpovednosť znalca, a to aj pri činnosti v iných členských štátoch Európskej únie.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

V trestných veciach môže znalcov ustanoviť vyšetrojúci sudca, prokuratúra alebo policajný dôstojník s príslušným oprávnením (*officier de police judiciaire*: policajný dôstojník, ktorý je podľa francúzskeho práva zodpovedný za vyšetrovanie trestných činov a oprávnený umiestniť podozrivých do väzby).

Vo všetkých ostatných prípadoch je znalec ustanovený iba súdom, buď *ex officio*, alebo na žiadosť strany.

V občianskych súdnych konaniach nie je predbežný znalecký posudok povinný, dôrazne sa však odporúča a často sa v občianskych súdnych konaniach vyžaduje. Znalec doručí písomný záverečný posudok. Ak znalec považuje za potrebné poradiť sa s technikom špecializovaným na iný odbor znaleckej činnosti, znalec pripojí posudok technika k znaleckému posudku. Súd môže požadovať, aby znalec vypovedal na ústnom vypočutí, ak posudok neposkytuje dostatočný základ pre rozhodnutie súdu. Záverečný posudok musí zodpovedať každú otázku položenú súdom a zohľadniť všetky pripomienky adresované znalcovi počas výkonu znaleckej činnosti.

1. Ustanovenie znalcov

Titul znalca (*expert de justice*) je chránený trestným právom. Znalec je zapísaný do zoznamu, ktorý vedie odvolací súd a najvyšší súd.

Vo Francúzsku je 8 000 až 10 000 súdnych znalcov.

V občianskych, obchodných a správnych veciach môžu byť znalci ustanovení v predbežnom alebo prípravnom konaní. 80 % znaleckej činnosti sa začína v prípravnej fáze.

Súd vymenuje znalca, ak potrebuje na vyriešenie sporu určitú znaleckú činnosť: súd môže ustanoviť znalca *ex officio* alebo na žiadosť jednej zo strán.

Sudca rozhodne, ktorá strana zaplatí preddavok na náklady, ktorý sa použije na úhradu znalečného.

Strany môžu navrhnúť znalca, ale o tom, ktorý znalec bude ustanovený, rozhodne vždy súd alebo prokurátor. Pokiaľ sa nevedú konkrétne dôvody, znalec musí byť vybraný zo zoznamu zostaveného odvolacím súdom.

V občianskych súdnych konaniach sa strany intenzívne podieľajú na činnosti znalca. Musia spolupracovať a odpovedať na všetky žiadosti o dokumenty zo strany znalca. Počas kontradiktórnych stretnutí môžu znalca priamo spochybniť a požiadať, aby sa k pripomienkam vyjadril. Tieto možnosti sú omnoho obmedzenejšie v trestnom konaní, kde je znalec do veľkej miery závislý od sudcu alebo prokurátora, ktorý ho ustanovil.

2. Konanie

Hlavné právne predpisy týkajúce sa znaleckej činnosti vo Francúzsku:

Trestný poriadok a Občiansky súdny poriadok

Zákon 71-498 z 29. júna 1971 o súdnych znalcoch, opakovane zmenený, najmä 18. novembra 2016

Dekrét z 23. decembra 2004, opakovane zmenený.

Počas konania môžu byť znalci v kontakte so stranami, ale pri prísnom dodržiavaní zásady kontradiktórnosti. Výnimky sa týkajú lekárskeho alebo obchodného tajomstva.

Neexistuje žiadna predpísaná štruktúra pre posudky, ktoré vyhotovujú znalci, ale existujú iniciatívy na vyplnenie tejto medzery.

V správe však musia znalci:

podrobne uviesť svoju argumentáciu,

špecifikovať dokumenty, na ktorých založili svoje stanovisko,

odpovedať na vyjadrenia strán,

uviesť úplný zoznam dokumentov, ktoré im boli poskytnuté.

Ak súd požaduje predbežný posudok, znalec ho zašle stranám, aby zhromaždili svoje vyjadrenia.

V trestných prípadoch sa musí znalec zúčastniť na pojednávaní. V občianskych súdnych konaniach môže súd požiadať znalca, aby sa zúčastnil na pojednávaní.

Znalec môže byť povinný vydať dodatočný posudok z rozhodnutia súdu, napríklad po tom, čo strany predložili pripomienky k posudku a položili doplňujúce otázky.

Súd kontroluje priebeh znaleckého dokazovania. Táto úloha je pridelená konkrétnemu sudcovi zo súdu prvého stupňa.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných

[Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI](#).

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Chorvátsko

I. Zoznamy a registre znalcov

Na základe svojich odborných poznatkov poskytujú súdom poverení znalci súdu v prípade potreby službu odborného posudku s cieľom zistiť skutočnosti alebo objasniť skutočnosti zistené v priebehu konania.

Krajské a obchodné sudy vedú zoznam znalcov, ktorí môžu byť poverení súdmi, ako aj zoznam právnických osôb, inštitútov, inštitúcií a štátnych orgánov, ktoré sú oprávnené vykonávať činnosť znalca (ďalej len „zoznam právnických osôb“). Zoznamy sú zverejnené na webových sídlach súdov.

Ministerstvo spravodlivosti vedie jedinečný elektronický [zoznam znalcov, ktorí môžu byť poverení súdmi](#) a ktorí sú zoradení podľa špecializácie, a [zoznam právnických osôb](#) pre celé územie Chorvátskej republiky a zoznamy zverejňuje na [svojom webovom sídle](#).

Postup zápisu znalcov do zoznamu začína žiadosťou predloženou predsedovi krajského alebo obchodného súdu, do ktorého právomoci patrí bydlisko uchádzača alebo sídlo právnickej osoby. Štátni príslušníci členských štátov Európskej únie a štátni príslušníci signatárskych štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ktorí nemajú trvalé bydlisko v Chorvátskej republike, podajú žiadosť o zápis na krajský súd v Záhrebe alebo na obchodný súd v Záhrebe.

Ak uchádzač o zápis do zoznamu spĺňa požiadavky, predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu pošle uchádzača na preskúšanie jeho znalostí štruktúry súdnej a právnej terminológie a terminológie štátnej správy ešte pred rozhodnutím o jeho zápise, do zoznamu znalcov. Preskúšanie vykonávajú výbory na hodnotenie znalostí krajských súdov, ktoré majú predsedu a dvoch členov z radov sudcov daného súdu. Uchádzač o zamestnanie na plný úväzok, ktorý má diplom z odboru právo, nemusí skúšku absolvovať. Predseda príslušného súdu odporučí uchádzača o zápis, ktorý úspešne vykonal skúšku, na odbornú prípravu v rámci profesijnej komory súdnych znalcov. (Forenzný špecialista s platným pracovným povolením, ako aj zamestnanci, ktorí vykonávajú expertízy v rámci inštitútov, inštitúcií a vládnych orgánov, nie sú však povinní absolvovať odbornú prípravu v oblastiach, v ktorých majú tieto inštitúty, inštitúcie a vládne orgány povolenie na výkon expertízy).

Po ukončení odbornej prípravy a preukázaní oprávnenosti na zápis do zoznamu znalcov, alebo pri naplnení podmienok výkonu súdnej expertízy, prijme predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu vo veci žiadosti rozhodnutie.

Súdom poverení znalci alebo právnické osoby musia byť poistení počas celého trvania výkonu expertízy. Potvrdenie o uzatvorení poistení zodpovednosti za škodu je potrebné predložiť predsedovi príslušného krajského alebo obchodného súdu pred zápisom do zoznamu a každý nasledujúci rok počas obdobia, na ktoré bol znalec zapísaný do zoznamu alebo schválený.

Znalci sú do zoznamu zapísaní na obdobie štyroch rokov. Právnická osoba, inštitút, inštitúcia alebo vládny orgán je oprávnený vykonávať súdno znaleckú činnosť štyri roky.

Poverený znalec skladá prísahu do rúk predsedu súdu, ktorý ho vymenoval za registrovaného znalca.

Po uplynutí obdobia, na ktoré bol znalec do zoznamu zapísaný, môže byť do zoznamu zapísaný opakovane na obdobie štyroch rokov a právnická osoba, inštitút, inštitúcia alebo štátny orgán môže byť opakovane schválený na výkon súdnej expertízy. Žiadosť o opakovaný zápis alebo schválenie musí byť predložená najneskôr 30 dní pred koncom trvania súčasného obdobia, na ktoré je znalec do zoznamu zapísaný.

Predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu (dočasne) vyškrtne znalca z registra:

ak o to znalec požiada,

ak znalec zmení bydlisko, ak je stanovené, že podmienky na zápis neboli splnené, alebo že podmienky na zápis už nie je možné považovať za splnené,

ak bol znalec na základe konečného rozhodnutia príslušného orgánu vyhlásený za nespôsobilého na výkon činnosti v oblasti, vo vzťahu ku ktorej bol do zoznamu zapísaný,

ak bol znalec právoplatným rozsudkom zbavený právnej spôsobilosti,

ak bol znalec odsúdený za trestný čin, čo je prekážkou prijatia do verejnej služby,

ak znalec svoju činnosť vykonáva v zlej viere alebo nedbanlivo,

ak znalec v rámci stanovenej lehoty nepredloží potvrdenie o uzatvorení zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu vo vzťahu k výkonu činnosti registrovaného znalca,

ak znalec nedodržiava ustanovenia týkajúce sa mlčanlivosti o všetkom, čo sa v priebehu výkonu expertízy dozvedel.

Predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu vyškrtne znalca zo zoznamu natrvalo, ak znalec vykonáva činnosť súdom povereného znalca aj po tom, čo sa nariadenie o dočasnom pozastavení alebo zákaze výkonu jeho činnosti stalo vykonateľným.

Znalci, alebo právnické osoby, ktoré sú oprávnené vykonávať činnosť súdom povereného znalca, sú povinní bezodkladne oznámiť akúkoľvek zmenu svojich údajov súdu, ktorý ich poveril alebo ich zaradil do zoznamu. Súd je povinný bezodkladne vykonať tieto zmeny v zoznamoch, v ktorých sú znalci alebo právnické osoby, ktoré môžu súdy poveriť, zapísané.

II. Odbornosť znalcov

Vyhláška o súdom poverených znalcoch („Úradný vestník“ 38/14, 123/15, 29/16 oprava a 61/19) stanovuje podmienky a postup poverenia súdom poverených znalcov, ich práva a povinnosti.

Činnosť súdom povereného znalca môže vykonávať osoba, ktorá spĺňa tieto požiadavky:

1. je občanom Chorvátskej republiky, štátnym príslušníkom niektorého členského štátu Európskej únie alebo štátnym príslušníkom štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore;

2. je schopná vykonávať činnosť súdom povereného znalca;

3. po ukončení patričného štúdia alebo školy pracovala v danej profesijnej oblasti, a to:

aspoň 8 rokov – ak absolvovala vysokoškolské štúdium druhého stupňa alebo špecializované doktorandské štúdium;

aspoň 10 rokov – ak absolvovala príslušné vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo vysokoškolské odborné štúdium prvého stupňa;

aspoň 12 rokov – ak ukončila patričné stredoškolské vzdelanie, pričom neabsolvovala vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo vysokoškolské odborné štúdium prvého stupňa alebo vysokoškolské štúdium druhého stupňa alebo špecializované doktorandské štúdium;

4. úspešne preukázala znalosť štruktúry súdnej a právnej terminológie a terminológie štátnej správy;

5. úspešne absolvovala odbornú prípravu určenú príslušnou profesijnou komorou;

6. má uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu vo vzťahu k výkonu činnosti súdom povereného znalca;

7. získala príslušné tituly v rámci svojej špecializácie;

8. neexistujú prekážky, ktoré by bránili vstupu tejto osoby do verejnej služby.

Odborná príprava nemôže trvať dlhšie ako jeden rok. Profesijné komory sú povinné určiť inštruktorov odbornej prípravy. Registrovaný znalec môže byť inštruktorom, ak vykonáva činnosť súdom povereného znalca aspoň 5 rokov. Zoznam inštruktorov je odovzdaný krajským a obchodným súdom. Schopnosť uchádzača (ktorý bol odporučený na odbornú prípravu) vykonávať činnosť súdom povereného znalca je stanovená na základe správy o odbornej príprave, ktorú uchádzač absolvoval. V lehote jeden mesiac od ukončenia odbornej prípravy je príslušná profesijná komora povinná vypracovať písomné stanovisko o úspešnosti prípravy uchádzača a o jeho spôsobilosti vykonávať činnosť súdom povereného znalca. Profesijná komora vypracuje toto stanovisko na základe správy od inštruktora odbornej prípravy. Príslušná profesijná komora je povinná odovzdať túto správu predsedovi príslušného krajského alebo obchodného súdu.

Špecializovaní lekári spĺňajú požiadavky na zápis do zoznamu po úspešnom absolvovaní odbornej skúšky.

Právnické osoby sú oprávnené poskytovať súdnu expertízu:

ak sú registrované v rámci svojej špecializácie pre konkrétnu oblasť;

ak sú ich zamestnanci zapísaní v zozname znalcov pre oblasť, pre ktorú sa žiada schválenie;

ak majú uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu vo vzťahu k poskytovaniu súdnej expertízy;

III. Odmeňovanie znalcov

V rámci súdnych konaní sú znalci prednostne vyberaní zo zoznamu registrovaných znalcov.

Súdom poverení znalci majú nárok na odmenu a náhradu materiálnych nákladov. Výšku odmeny individuálne stanovuje súd podľa cenníka náhrady materiálnych nákladov a odmien súdom poverených znalcov. Spomínaný cenník je neoddeliteľnou súčasťou súboru pravidiel týkajúcich sa súdom poverených znalcov.

Odmena a náhrada nákladov za výkon expertízy sú súdom poverenému znalcovi uhradené po jej ukončení.

IV. Zodpovednosť znalcov

Súdom poverený znalec alebo právnická osoba musia byť poistení počas celého trvania výkonu expertízy. Minimálna výška poistného krytia vo vzťahu k výkonu súdnej expertízy je 200 000,00 HRK (približne 26 807,50 EUR) pre fyzické osoby a 500 000,00 HRK (približne 67 018,74 EUR) pre právnické osoby. Občan členského štátu EÚ alebo štátu, ktorý je stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, môže byť poistený vo vzťahu k výkonu činnosti znalca v jeho domovskej krajine.

V. Doplnujúce informácie o znaleckej činnosti

Poverenie znalca upravuje procesné právo, t. j. Občiansky súdny poriadok a Trestný poriadok.

VI. Ustanovenie znalcov

Znalci poverení súdom na žiadosť účastníka konania alebo *ex officio* v rámci konkrétneho súdneho konania, ak je potrebné predložiť znalecký posudok na preukázanie alebo objasnenie požadovaných skutočností.

VI.1. Znalecký posudok

Podoba zistení a stanovísk súdom povereného znalca nie je stanovená. Súd určí, či znalec prednesie svoje zistenia a stanovisko iba ústne na pojednávaní alebo ich predloží v písomnej podobe pred pojednávaním. Súd písomne stanoví lehotu na predloženie zistení a stanovísk, ktorá nepresiahne 60 dní. Znalec musí vždy uviesť svoje stanovisko. Súd poskytne zistenia a stanovisko v písomnej podobe účastníkom konania najneskôr 15 dní pred pojednávaním, na ktorom majú byť zistenia prediskutované.

VI.2. Súdne pojednávanie

V priebehu pojednávania môže súd vzniesť otázky týkajúce sa zistení znalca.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Luxembursko

I. Zoznamy a registre znalcov

Ministerstvo spravodlivosti vedie register súdnych znalcov. Register rozlišuje znalcov z 12 oblastí. Odborníkom ako aj verejnosti je k dispozícii tu. Hoci bol register pôvodne určený na trestné a správne veci, využíva sa aj v občianskych a obchodných veciach. Súdny nie sú povinné poveriť znalcov uvedených v registri, ale väčšinou tak robia.

So žiadosťou o zápis do registra sa odborníci obracajú na ministerstvo spravodlivosti. Ministerstvu spravodlivosti predložia všetky potrebné dokumenty (vrátane diplomu v príslušnej oblasti, potvrdenia o odbornej praxi, životopisu a výpisu z registra trestov), ministerstvo následne začne konanie, v rámci ktorého, okrem iného, overuje dôveryhodnosť znalca. O zápise do registra ministerstvo rozhoduje na základe kvalifikácie (vrátane titulov v danej oblasti a ďalšieho vzdelania) a skúseností uchádzača. Ak je znalec zapísaný do registra, musí zložiť prísahu na súde.

V nadväznosti na vymenovanie ministerstvom spravodlivosti a zloženie prísahy na súde je obsah registra zverejnený v úradnom vestníku Luxemburska. Po zápise do registra nemajú znalci žiadne konkrétne povinnosti. Ministerstvu nemusia predkladať žiadnu správu o činnosti. Nie sú povinní kontinuálne sa vzdelávať. Register je pravidelne aktualizovaný.

Znalci môžu byť zo zoznamu vyškrtnutí, ak porušia svoje povinnosti alebo pravidlá profesnej etiky alebo z iných závažných dôvodov. Takéto dôvody nastanú, ak už nespĺňajú požadovanú kvalifikáciu, zanedbali svoju povinnosť alebo ak stratili svoju dôveryhodnosť, napr. boli uznaní vinnými z trestného činu. Znalec je vyškrtnutý na základe rozhodnutia ministra po zohľadnení odporúčania prokurátora a po vypočutí príslušného znalca. Vyškrtnutie má podobu odvolania vyhláškou ministerstva. Voči odvolaniu je možné vzniesť námietku na správnom súde. Na znalcov sa nevzťahuje žiadny osobitný kódex správania alebo etický kódex. Musia však dodržiavať etické alebo iné profesijné kódexy, ktoré sa vzťahujú na osobitné povolanie znalca.

II. Odbornosť znalcov

Na to, aby sa znalci mohli nazývať znalcami, musia dosiahnuť určitú úroveň vzdelania v rámci svojho špecializovaného odboru. Príslušné tituly sú pre nich nevyhnutné na zápis do registra vedeného ministerstvom spravodlivosti. Znalci nemusia byť členmi žiadneho profesijného orgánu na to, aby mohli vykonávať činnosť znalca, ani nemusia pravidelne zlepšovať svoje zručnosti (neexistuje žiadny systém kontinuálneho právneho vzdelávania, znalci sa však do odbornej prípravy môžu zapojiť dobrovoľne).

III. Odmeňovanie znalcov

Odmena znalcov je stanovená nariadením. V osobitných prípadoch, najmä ak je úloha znalca obzvlášť zložitá, môže súd rozhodnúť, že neuplatní zákonnú sadzbu. V praxi sa znalci obvykle dohodnú s účastníkmi konania na zaplatení vyššej sadzby ako je zákonná sadzba. V občianskych veciach, v prípade poverenia súdom, je jeden z účastníkov konania povinný zaplatiť znalcovi vopred. Znalci môžu prijímať preddavky, ktoré prevyšujú zákonnú sadzbu. Na konci konania, v rozsudku vo veci, rozhodne súd o tom, kto musí znášať konečné trovy konania. Tropy konania môžu byť rozdelené medzi účastníkov konania. Účastníci konania môžu získať právnu pomoc s ohľadom na odmenu znalca v zákonnej výške.

V trestných veciach platí preddavok na trovy konania vždy štát. Obžalovaný je povinný zaplatiť odmenu pre znalca, iba ak je odsúdený. Odmenu pre znalcov, ktorých si vyžiada prokurátor, môže takisto zaplatiť štát.

IV. Zodpovednosť znalcov

Neexistuje žiadne osobitné pravidlo, ktoré by sa vzťahovalo na zodpovednosť znalcov. Ich činnosť sa teda riadi všeobecným právom občianskoprávných deliktov a zmluvnými pravidlami. Takéto pravidlá žiadnym spôsobom nevymedzujú zodpovednosť. Znalec nie je povinný mať uzatvorené poistenie hmotnej zodpovednosti pri výkone povolania na krytie svojej prípadnej zodpovednosti za škodu.

V. Doplnujúce informácie o znaleckej činnosti

Poverenie znalcov upravuje osobitný štatút z 7. júla 1971, „*Loi du 7 juillet 1971 portant en matière répressive et administrative, institution d'experts, de traducteurs et d'interprètes assermentés et complétant les dispositions légales relatives à l'assermentation des experts, traducteurs et interprètes*“. Tento právny predpis sa týka iba trestných a správnych vecí. Pre občianske veci neexistuje žiadny osobitný právny predpis. Platia určité ustanovenia Trestného poriadku a Občianskeho súdneho poriadku, ako aj všeobecný štatút správneho konania z 21. júna 1999, „*loi du 21 juin 1999 portant règlement de procédure devant les juridictions administrative*“.

Medzi postupmi poverenia v občianskych, správnych a trestných veciach nie sú zásadné rozdiely. V trestných veciach má však obžalovaný rozsiahlejšie práva ako v ostatných. Veľká väčšina súdnych znalcov je poverená v rámci predbežného konania, ešte pred začatím procesu. Prinajmenšom polovica žiadostí o poverenie znalca je podaná v rámci predbežných konaní. Ustanovenie znalcov v priebehu konania vo veci samej nie je bežným javom.

1. Ustanovenie znalcov

V Luxembursku súdnych znalcov poverujú súdy alebo si ich najímajú účastníci konania. Iba sudcovia môžu poveriť znalcov so štatútom súdneho znalca, a to buď na žiadosť účastníkov konania alebo z vlastného podnetu. V trestných veciach je poverenie znalca vyšetrujúcim sudcom, „*juge d'instruction*“, časté, a to buď na žiadosť obžalovaného alebo na žiadosť obžaloby. Vyšetrujúci sudca môže znalca poveriť aj z vlastného podnetu. Keďže rozhodnutie vyšetrujúceho sudcu je predbežným rozhodnutím, zásada kontradiktórnosti sa neuplatňuje.

V trestnom práve existujú osobitné pravidlá pre znalcov a oponentných znalcov, ktorí sú obžalovanému k dispozícii.

V občianskych, obchodných a správnych veciach môže byť znalec poverený pred začatím procesu v mimoriadne naliehavých prípadoch.

a) Ustanovenie súdom

V priebehu konania vo veci samej súd poverí súdneho znalca v prípade, že potrebuje radu týkajúcu sa technických záležitostí, ktoré vznikli v priebehu konania. Súdy tak môžu urobiť na žiadosť účastníkov konania alebo z vlastného podnetu. Znalci musia oznámiť akýkoľvek konflikt záujmov vo vzťahu k účastníkom konania.

Poverenie znalca pred začatím súdneho konania je možné, ak je záležitosť naliehavá alebo ak je expertíza potrebná s ohľadom na blížiaci sa konanie vo veci. Poverenie znalca v tomto úvodnom štádiu je jediným účelom konania a vyžaduje, aby účastníci konania podali osobitnú žiadosť. Vo všeobecnosti platí, že takéto konanie nemôže začať bez toho, aby mal obžalovaný príležitosť byť vypočutý sudcom. V mimoriadne naliehavých prípadoch však môžu byť súdni znalci poverení okamžite, v takom prípade má však odporca právo byť vypočutý neskôr.

Pri podaní žiadosti o poverenie súdneho znalca alebo vo vyjadrení k návrhu súdu na poverenie súdneho znalca môžu účastníci konania navrhnúť mená a dohodnúť sa na konkrétnom znalcovi. Ak sa súd rozhodne poveriť znalca z vlastného podnetu, mal by o tom informovať účastníkov konania a požiadať o ich vyjadrenie ešte pred prijatím takeého rozhodnutia. Súdy nie sú povinné poveriť znalcov uvedených v registri znalcov, ale väčšinou tak postupujú.

b) Ustanovenie stranami

Hoci účastníci konania nemôžu poveriť súdnych znalcov, môžu byť zapojení do poverenia znalca súdom. Môžu sa dohodnúť na úlohe znalca, bremene trov konania a dokonca aj na konkrétnom znalcovi. Následne pošlú spoločné oznámenie o poverení vybranému znalcovi. Ak obidvaja účastníci konania súhlasia, sudca môže znalca poveriť. Ide o častý jav v rámci predbežných konaní.

2. Občianske súdne konanie

V nadväznosti na poverenie súdny znalec zvolá účastníkov konania, aby s nimi prediskutoval prípad. Znalci zvyčajne komunikujú s účastníkmi konania prostredníctvom právnikov a tiež informujú súd o vývoji. Neexistujú žiadne osobitné pravidlá ako pri tom postupovať, s výnimkou požiadavky na dodržiavanie zásady kontradiktórnosti po celý čas: každý účastník konania má právo kedykoľvek vyjadriť svoj názor na akýkoľvek aspekt prípadu.

V súvislosti s dodržiavaním tejto zásady existujú dva prípady poťahčujúcich okolností. Týkajú sa znalcovho skúmania čisto vecných aspektov a skúmania, ktoré zasahuje do súkromnej sféry (t. j. lekárske vyšetrenie). V týchto prípadoch však znalec musí pred dokončením posudku predložiť výsledky skúmania ostatným účastníkom konania.

Pokrok v rámci znalcovho skúmania sleduje príslušný súd. Súd môže rozhodnúť, že znalec nie je dostatočne kvalifikovaný, a určiť iného znalca, ak je v tejto súvislosti podaná námietka. Keďže vo veľkej väčšine prípadov je poverený iba jeden znalec, neexistuje postup, v súlade s ktorým by mal znalec na stretnutí možnosť zúžiť okruh otázok pred začatím konania.

a) Znalecký posudok

Znalec predkladá svoj posudok v písomnej podobe. Pri vypracovaní posudku nemusí znalec dodržiavať žiadnu konkrétnu štruktúru. Znalec je povinný vykonať svoju úlohu poctivo a v súlade so zásadou kontradiktórnosti. Musí odpovedať na všetky vecné otázky obsiahnuté v rámci jeho úlohy, nesmie však odpovedať na právne otázky. Mandát znalca určuje súd, okrem prípadov, kedy bol znalec poverený účastníkmi konania bez zásahu sudcu a zaoberá sa otázkami účastníkov konania.

Predbežný posudok nie je povinný, môže však byť vypracovaný, ak to vyžadujú okolnosti konkrétneho prípadu. Ide najmä o prípad, kedy sa objavia nové otázky v priebehu výkonu úlohy, alebo kedy účastníci konania neposkytnú znalcovi potrebnú súčinnosť.

Prípady, kedy znalec musí predložiť doplňujúci posudok, sú zriedkavé. Takáto situácia môže nastať, ak znalec neodpovie na všetky otázky v rámci jeho úlohy, alebo ak sa neskôr vyskytnú doplňujúce otázky. Súd vydá nové uznesenie, ktorým skonštatuje potrebu doplňujúcich vstupných údajov a špecifikuje otázky, na ktoré je potrebné odpovedať. Účastníci konania môžu sudcu požiadať o bližšie objasnenie. V praxi je však oveľa pravdepodobnejšie, že bude poverený iný znalec, v závislosti od spokojnosti účastníkov konania s prvým posudkom.

Voči znaleckým posudkom môžu byť vznesené námietky účastníkmi konania ako aj v rámci oponujúcej expertízy. Súdy nie sú viazané stanoviskami vyjadrenými v znaleckých posudkoch. Judikatúra uvádza, že súd sa môže odkloniť od znaleckého posudku, ak na to existujú dostatočné dôvody, t. j. ak jeden alebo obidvaja účastníci konania preukážu, že znalec sa mylí. Protichodné posudky majú rovnakú dôkaznú hodnotu, bez ohľadu na to, či bol znalec poverený súdom alebo účastníkmi konania. Posudky vypracované na podnet jedného účastníka konania, alebo protichodné posudky, ako aj posudky vypracované bez toho, aby znalec dodržiaval zásadu kontradiktórnosti, môžu byť predložené a prejednané v rámci procesu, ale nemajú rovnakú dôkaznú hodnotu ako posudky vypracované v súlade s touto zásadou.

b) Súdne pojednávanie

Znalci sa nemusia zúčastniť žiadneho predbežného pojednávania. Mali by sa zúčastniť pojednávania s cieľom odpovedať na otázky súdu v nadväznosti na odovzdanie svojho posudku. Na súde nepodstupujú krížový výsluch.

Uvedené informácie boli získané počas projektu Vyhľadávanie znalcov od kontaktných osôb z jednotlivých krajín, vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 16/10/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Malta

I. Zoznamy a registre znalcov

Súd môže použiť zoznam alebo register osôb, ktoré majú záujem pôsobiť ako znalci. Zoznam alebo register vedie ministerstvo spravodlivosti. Sudcovia si ponechávajú diskrečnú právomoc rozhodovať o tom, koho ustanovia za súdneho znalca zo zoznamu/registra, ktorý im bol sprístupnený na interné použitie. Tento register je určený iba na použitie v súdnictve. Osoby, ktoré majú záujem pôsobiť ako súdni znalci, musia vyjadriť svoj záujem, aby sa ich meno a údaje mohli zapísať do zoznamu na ministerstve spravodlivosti. Neskladajú sľub; sú však požiadaní, aby vyplnili formulár o náležitej starostlivosti so súhlasom s overovaním vykonávaným ministerstvom spravodlivosti, a aby spolu s formulárom predložili overenú kópiu svojho oprávnenia a/alebo dokladu o vzdelaní, aktuálne osvedčenie o bezúhonnosti od polície, životopis Europass a rukou písaný motivačný list. Celkový počet osôb, ktoré majú záujem pôsobiť ako súdni znalci, je asi 1 000. Sudcovia a súdni úradníci však môžu ustanoviť akúkoľvek osobu, ktorú považujú za vhodnú a spôsobilú, aj keď nie je zapísaná v zozname (súdy majú slobodu výberu). Napokon súdy tiež uverejňujú tri zoznamy súdnych znalcov, menovite architektov a stavebných inžinierov, účtovníkov a inžinierov. Tie sa každoročne uverejňujú vo vládnom vestníku.

Zoznam znalcov na rok 2019 je uverejnený tu (s. 4 a nasl. PDF súboru).

II. Odbornosť znalcov

Znalci musia byť kvalifikovaní, aby sa mohli nazývať znalcami, ale nemusia byť členmi profesijnej organizácie. Neexistuje systém priebežného profesionálneho rozvoja ani požiadavka na pravidelné zlepšovanie sa. Neexistujú žiadne kurzy pre znalcov. Titul znalca nie je chránený a medzi rôznymi druhmi znalcov sa nerozlišuje. Zoznam/register osôb, ktoré majú záujem pôsobiť ako súdni znalci a ktorý vedie ministerstvo spravodlivosti, je rozdelený do kategórií podľa oblastí odbornosti.

III. Odmeňovanie znalcov

Odmena znalca sa počíta podľa pevnej sadzby, ale neexistuje žiadne obmedzenie, pokiaľ ide o spôsob odmeňovania znalca. Znalca platí jedna strana, ale je na rozhodnutí súdu, ktorá zo strán uhradí trovy konania. Strany majú možnosť získať právnu pomoc a neexistujú žiadne predpísané sadzby. Pokiaľ ide o preddavky, súd môže stranám nariadiť, aby zložili preddavok na súde, ktorý bude znalcom po ukončení jeho práce stiahnuť.

IV. Zodpovednosť znalcov

Uplatňujú sa všeobecné zásady zmluvného práva a práva občianskoprávných deliktov bez obmedzenia zodpovednosti. Od znalcov sa nevyžaduje, aby mali poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania.

V. Doplnujúce informácie

Ustanovovanie znalcov sa riadi [článkami 644 až 682](#) zákonníka o sústave súdov a občianskom súdnom konaní, kap. 12 maltského zákonníka.

Okrem toho, v oblasti trestného práva sa ustanovovanie znalcov riadi [článkami 650 až 657](#) trestného zákona, kap. 9 Maltského zákonníka.

Ustanovenie znalcov

V občianskom súdnom konaní sú znalci ustanovení súdom a môžu ich tiež navrhovať strany. Znalci sú teda ustanovení na žiadosť súdu alebo strán v prípadoch, keď je potrebné konštatovať technické hľadiská. To je napríklad prípad stavebných záležitostí, dopravných nehôd, účtovných otázok, zdravotných problémov a posudzovania škôd.

V trestných prípadoch vyberie znalcov súd. Postup namietania proti takýmto znalcom je rovnaký ako v občianskoprávných veciach. V trestných prípadoch môžu znalci podať posudok ústne alebo písomne podľa pokynov súdu. Posudok musí uvádzať fakty a okolnosti, na ktorých sú založené závery znalca. Ak sa posudok podáva ústne, musí ho písomne zredukovať zapisovateľ alebo osoba, ktorá koná namiesto neho.

1. Ustanovenie súdom

Znalci majú zákonnú povinnosť nahlásiť konflikt záujmov. Posudky znalcov ustanovených súdom majú väčšiu váhu ako posudky znalcov ustanovených stranami.

2. Ustanovenie stranami

Neexistuje žiadny osobitný postup na ustanovenie stranou. Na základe dohody môže byť ustanovený spoločne jeden znalec. Súd môže stranám nariadiť, aby ustanovili jedného znalca.

VI. Konanie

A) Občianske súdne konanie

V postupe ustanovenia v predbežnom alebo prípravnom konaní nie je žiaden rozdiel.

1. Znalecký posudok

Od strán sa očakáva, že poskytnú znalcom podrobné pokyny a otázky, ktorými by sa mal znalec zaoberať. Rozhodnutie súdu, ktorým sa ustanovuje znalec, musí obsahovať referenčný rámec, ktorý musí znalec preskúmať. Hneď ako podajú posudky a dostanú zaplatené, sú znalci vyzvaní zložiť prisahu nad posudkom a v tom momente ich obe strany podrobia krížovému výsluchu.

Posudok nemá stanovenú štruktúru a znalci nemusia vypracovávať predbežný posudok. V záverečnom posudku sú povinní zaoberať sa otázkami strán.

V článku 665 zákonníka o sústave súdov a občianskom súdnom konaní, kap. 12 maltského zákonníka sa uvádza, čo by mal posudok obsahovať. Stanovuje sa v ňom, že posudok by mal uvádzať uskutočnené vyšetrovania a dôvody zistení. Okrem toho sa v ňom stanovuje, že posudok by mal byť jasne a čitateľne napísaný strojom alebo atramentovým perom. Posudok by sa nemal dopĺňať plánmi alebo modelmi, pokiaľ to súd nenariadi alebo ak strany k tomu nedajú svoj súhlas.

2. Súdne pojednávanie

Nevyžaduje sa, aby sa znalec zúčastnil predbežného vypočutia. Všeobecne sa očakáva, že znalci iba informujú strany o akýchkoľvek zasadnutiach, ktoré sa chystajú zorganizovať, a akékoľvek žiadosti majú znalci predložiť stranám počas týchto zasadnutí. Experti sú zvyčajne vypočutí na pojednávaní. Súd nemonitoruje ani nekontroluje priebeh znaleckého dokazovania a súd nevykonáva kontrolu kvality. Strany môžu napadnúť znalecký posudok tak prostredníctvom výpovedí, ako aj vlastného znaleckého posudku. Súd nie je povinný prijať posudok znalca proti vlastnému presvedčeniu.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných [Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI](#).

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Holandsko

I. Zoznamy a registre znalcov

V Holandsku existujú dva registre: jeden predovšetkým pre občianske a správne právo (*LRGD*) a druhý predovšetkým pre trestné právo (*NRGD*). Okrem toho existuje znalecký ústav pre forenzné dôkazy (*NFI*) a ústav znalcov v oblasti environmentálneho práva (*STAB*), ktoré oba spadajú pod holandský štát. Ďalej existuje Holandské združenie pre správy odborných lekárov (*NVMSR*). Znalci sú zoradení podľa špecializácie. Registre znalcov sú vedené rôznymi spôsobmi, *LRGD* a *NVMSR* sú súkromné, *NRGD* a *NFI* spravuje ministerstvo spravodlivosti, *STAB* je nezávislý orgán, ktorý pracuje výhradne pre súdnictvo. Za register ani za kvalitu znalcov v tomto registri nezodpovedá žiadny súd, v Holandsku je to prísne oddelené. Súd sa opierať o záruky kvality, ktoré tieto orgány poskytujú. Sudcovia sú však zapojení do procesu schvaľovania a/alebo akreditácie registrov *LRGD* a *NRGD*.

Odkazy:

[Národný register súdnych znalcov](#)

[Holandský register súdnych znalcov](#)

[Znalci pre environmentálne právo a územné plánovanie](#)

[Holandské združenie pre správy odborných lekárov](#)

Registre *NRGD/LRGD*, *NVMSR* a webové sídlo *STAB* sú verejne prístupné. Existujú vyhľadávacie nástroje, účastníci konania však so znalcami zo *STAB* nemôžu uskutočňovať konzultácie, pretože tí sú ustanovení ako poradcovia sudcov, a spochybnilo by to nezávislosť. Verejné: pozri stránku [vyhľadávanie znalcov](#). Tento nástroj sa vzťahuje iba na znalcov z registra *LRGD*. Je prístupný podľa špecializácie. Všetci znalci, ktorí pracujú v *STAB*, sú tiež zapísaní v registri *LRGD*.

Členovia *NVMSR* prechádzajú procesom odbornej prípravy a skúšok predtým, než sa kvalifikujú ako súdni znalci.

Na to, aby boli znalci zapísaní v *NRGD*, musia prejsť akreditáciou, ktorá zohľadňuje oblasť odbornosti, v ktorej by mali primerane vynikať, ale aj zručnosti potrebné na to, aby ako súdni znalci boli dobrými odborníkmi v rámci súdnych konaní. *LRGD* stavia na certifikácii odborných štandardov, ktoré stanovujú profesijné organizácie a (obchodné) združenia samotnej profesie, na vzdelávaní o úlohe znalca a systéme trvalého vzdelávania.

STAB má veľmi prísne normy na prijímanie zamestnancov a prísny systém trvalého vzdelávania. Pre *STAB* je štandardné partnerské preskúmanie znaleckých posudkov.

Znalci nemusia skladať prisahu. Znalci môžu byť vyčiarknutí z registrov po formálnych sťažnostiach týkajúcich sa nedodržania pravidiel výkonu činnosti platných pre rôzne súdy, ktoré sú si vo všeobecnosti podobné.

Registre aktualizujú riadiace správne orgány.

II. Odbornosť znalcov

Znalci z *LRGD* musia byť členmi profesijnej organizácie, aby sa mohli nazývať znalcami. Z toho vyplýva, že kritériá profesionality a požiadavky na vzdelanie stanovuje táto organizácia. *NRGD* tiež stanovuje vysoké štandardy na vzdelanie na to, aby mohol byť znalec zapísaný do registra. Znalci sú často členmi profesijnej organizácie, ale sú „úzko špecializované“ oblasti, pre ktoré profesijné organizácie neexistujú, a preto to nie je striktne povinné. V *STAB*, *LRGD* a s najväčšou pravdepodobnosťou aj v *NRGD* sa vyžaduje trvalé vzdelávanie formou kontinuálneho profesijného rozvoja. Napríklad v *STAB* je na to vyhradených 15 % času, *LRGD* vyžaduje minimálne 6 hodín ročne. Profesijné organizácie často akreditujú vzdelávacie inštitúcie. Musia dokázať, že sa vzdelávanie uskutočnilo, t. j. poskytnúť zoznamy registrácií na webových sídlach od vzdelávaných strán. Vzdelávanie má dva ciele: zručnosti v súdnom kontexte a odborné znalosti.

III. Odmeňovanie znalcov

V trestnoprávných a správnych konaniach platí odmenu znalcovi štát. Existuje pevný tarifný systém a znalec musí urobiť výpočet vopred. V *STAB* je to iné, *STAB* platí ministerstvo životného prostredia. V občianskoprávných veciach platia za znalecké posudky strany sporu.

IV. Zodpovednosť znalcov

Znalci nesú zodpovednosť podľa všeobecného zmluvného práva a práva občianskoprávných deliktov. Znalci nie sú podľa zákona alebo ustanovujúceho sudcu povinní mať poistenie zodpovednosti za škodu. Znalci môžu byť poistení spoločnosťou, pre ktorú pracujú. Nezávislí znalci sú poistení podľa vlastného uváženia, avšak niekoľko profesijných organizácií stanovuje povinné poistenie zodpovednosti za škodu.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

Hlavné právne ustanovenia uplatniteľné na súdne znalctvo v Holandsku sú článok 194 Občianskeho súdneho poriadku a článok 8.47 Awb, správny poriadok a zákon o súdnom znalctve v trestnom práve.

Tieto zákony sú rámcom: podrobné usmernenia pre súdne znalctvo sa nachádzajú v [Praktických pokynoch pre znalcov](#) v holandských občianskoprávných veciach.

Okrem toho existuje kódex správania – s právnym základom – pre znalcov v trestnom práve a existuje aj kódex výkonu činnosti vydaný vyšším správnym súdom pre súdne znalctvo. Pre väčšinu foriem odbornosti existujú ďalšie požiadavky týkajúce sa kvality odborných znalostí alebo kvalifikácie znalcov.

Titul znalca nie je chránený.

1 Ustanovenie znalcov

Znalcov môže ustanoviť súd a zúčastnené strany. Ustanovenie znalcov v správnom konaní je podobné ako v občianskom súdnom konaní, s tým rozdielom, že v správnom práve znáša náklady štát a v občianskom súdnom konaní náklady znášajú účastníci konania. Vo všetkých prípadoch je súdny znalec povinný odpovedať na otázky, ktoré položí súd (prípadne po konzultácii so stranami). V konaní pred trestným súdom môže vo fáze vyšetrovania znalca ustanoviť prokurátor alebo sudca. Na tento účel existuje register, ktorý sa riadi zákonom, pre ktorý musí znalec spĺňať prísnejšie požiadavky ako v občianskych súdnych a správnych konaniach. Všetci znalci ustanovení súdom majú zákonnú povinnosť hlásiť akýkoľvek konflikt záujmov.

1.a Ustanovenie súdom

Občiansky súd má diskrečnú právomoc ustanoviť znalca buď *ex officio*, alebo na základe výslovnej žiadosti účastníka konania, ak relevantné skutkové okolnosti nemožno zistiť inak. V takom prípade sa ústne vypočutie odloží na dátum po doručení znaleckého posudku. Súd má v zásade slobodu výberu pri ustanovení osoby, ktorú považuje za vhodnú na výkon funkcie znalca. Ustanovenie znalca z príslušného registra je však praxou, ktorú vo veľkej miere dodržiavajú všetky súdy. Znalec musí nahlásiť akýkoľvek konflikt záujmov súdu. Znalci ustanovení súdom majú prístup k spisu. V občianskych súdnych konaniach sa uplatňujú mimoriadne prísne pravidlá, ktoré sa vzťahujú na pomocných znalcov, s ktorými sa počas výkonu činnosti radí ustanovený znalec, pričom strany musia vopred vedieť, s ktorými osobami sa radí a na ktoré otázky budú odpovedať.

1.b Ustanovenie stranami

Keď strany ustanovia znalca, spravidla sa to robí na začiatku súdneho konania, aby sa ich prípad mohol rozvíjať. Súd môže použiť tieto posudky na rozhodnutie vo veci. Sudca môže kedykoľvek počas pojednávania ustanoviť znalca na žiadosť strán. Znalci musia pracovať podľa platných pravidiel a kódexov výkonu činnosti súdneho znalca.

Môže sa stať, že obe strany požiadajú o ustanovenie určitého znalca, neuplatňujú sa žiadne osobitné pravidlá. Sudca môže nariadiť, aby obe strany ustanovili jedného znalca, ale to nie je bežná prax.

2 Konanie

2.a Občianske súdne konanie

Súd sleduje priebeh znaleckého dokazovania iba z hľadiska časového manažmentu. Neexistuje žiadna kontrola kvality výkonu znalca, v rozsudkoch sa neuvádzajú žiadne odkazy. *STAB* však dostáva pravidelnú spätnú väzbu o činnosti od súdov, hoci v občianskom súdnom konaní sa zriedka obracajú na *STAB*.

Strany môžu napadnúť posudok tak, že poskytnú výpovede alebo poskytnú vlastný znalecký posudok. Súdy nie sú viazané znaleckým posudkom, zvyčajne sa však riadia znalcom, ktorého ustanovili. Znalci jednotlivých strán majú zvyčajne menší vplyv ako znalci ustanovení súdom. Neexistujú žiadne postupy, podľa ktorých by sa znalci pred súdnym konaním stretli alebo by podstúpili krížový výsluch, aby sa zúžil problém a aby súd porozumel rozdielom.

Počas konania môžu znalci byť v kontakte so stranami, ale iba ak je to potrebné na zistenie skutočností a za prítomnosti všetkých strán. Znalec musí usporiadať stretnutia so všetkými stranami, aby zhromaždil ich pripomienky, ak tomu nebránia odborné štandardy ako v lekárskech prípadoch.

1. Znalecký posudok

V Holandsku existuje vzorový rámec znaleckého posudku. Od znalcov sa vyžaduje, aby predložili predbežný posudok, strany majú právo na pripomienky. Znalec musí preskúmať tvrdenia strán tak v predbežnom posudku, ako aj v záverečnom posudku. V posudku nemusia byť dodržané žiadne ďalšie osobitné požiadavky. Ak tak nariadi súd, znalec musí vypracovať dodatočný posudok, napríklad ak existujú ďalšie otázky. Posudok sa zvyčajne podáva písomne, ale môže sa podať aj ústne na súdnom pojednávaní.

2. Súdne pojednávanie

Súd nariadi znalcovi, aby sa zúčastnil na pojednávaní len vo výnimočných prípadoch, môžu o to požiadať strany alebo to môže nariadiť sudca. Krížový výsluch nie je obvyklý.

2.b Iné

Rozdiely v iných odvetviach ako v občianskom práve nie sú významné.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu [Vyhľadávanie znalcov \(Find an Expert\)](#) od kontaktov podľa krajín vybraných [Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI](#).

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Rakúsko

I. Zoznamy a registre znalcov

V Rakúsku sú znalci registrovaní podľa špecializácie. Registre znalcov vedie krajský súd prvého stupňa („*Landesgericht*“).

Registre sú verejne dostupné [tu](#).

Aby boli znalci zapísaní do registra, musia podať prihlášku a zložiť skúšku.

II. Odbornosť znalcov

Uchádzači, ktorí chcú byť ustanovení súdom, musia preukázať odbornú prax v oblasti svojej odbornosti. Okrem toho musí mať znalec dôkladné znalosti o najdôležitejších zásadách rakúskeho procesného práva, musí vedieť, ako napísať znalecký posudok, a musí preukázať buď päť rokov odbornej práce počas obdobia bezprostredne predchádzajúceho zápisu, ak má magisterský titul, alebo 10 rokov odbornej praxe v oblasti svojej odbornosti, ak nemá magisterský titul. Okrem toho musia byť plne právne spôsobilí a dôveryhodní. Na to, aby boli znalci dôveryhodní, musí byť celkový výkon ich činnosti nespochybniteľný, aby sa zaručila ich nestrannosť a kvalita ich práce.

Žiadosť o zápis do registra „prísazných a certifikovaných“ znalcov (v znení znalca uznaného EEEI) sa musí podať predsedovi krajského súdu prvého stupňa v okrese trvalého pobytu alebo miesta výkonu činnosti žiadateľa.

V priebehu konania o zápise predseda zodpovedný za zápis poverí komisiu vypracovaním znaleckého posudku o tom, či boli splnené požiadavky na zápis.

Pred zápisom musia znalci zložiť sľub.

Ak znalci splnia všetky vyššie uvedené požiadavky, vymenuje ich na päť rokov predseda zodpovedný za zápis. Znalci musia opakovane žiadať o zápis každých päť rokov. Ak znalci stále splňajú všetky požiadavky, opätovne sa vymenujú (avšak nemusia robiť ďalšiu skúšku).

Znalci môžu byť vyčiarknutí z registra: ak si to želajú, ak už nespĺňajú požiadavky alebo ak tak rozhodne príslušný orgán. V rozhodnutí o nezapísaní znalca sa musia uviesť dôvody prečo sa zamietlo znalca znovu zapísať a rozhodnutie môže byť napadnuté.

Existuje [etický kódex](#) vydaný rakúskym združením prísazných a certifikovaných znalcov.

III. Odmeňovanie znalcov

III.1 Všeobecné informácie

Na znalečné sa vzťahuje [rakúsky zákon o nároku na odmenu](#) („*Gebührenanspruchsgesetz*“, 1975). Toto nariadenie obsahuje všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na znalcov. Ďalej obsahuje osobitný systém odmeňovania pre lekárov, antropológov, zubných lekárov, veterinárnych lekárov, znalcov v odbore chemickej analýzy a znalcov v odbore motorových vozidiel.

III.2 Znalečné

Znalečné zvyčajne závisí od zložitosti posudku. V prípade trestných konaní a konaní v rodinnoprávnych veciach existuje pre niektorých znalcov osobitný systém odmeňovania (pozri bod II.1 vyššie).

III.3 Platba

Znalec musí súdu vystaviť vyúčtovanie do 14 dní od dodania svojho posudku. Znalečné sa vo všeobecnosti hradí bankovým prevodom.

III.3.1 Občianske súdne konanie

V občianskom súdnom konaní skôr, ako znalec začne pracovať na svojom posudku, súd zvyčajne nariadi, aby obe strany súdu zaplatili preddavok („*Kostenvorschuss*“). Výška preddavku závisí od zložitosti prípadu a rozsahu posudku, ktorý musí znalec vypracovať. Odmena sa vo všeobecnosti vypočíta na základe počtu hodín odpracovaných znalcom na prípade vynásobených hodinovou sadzbou, náklady a DPH sú tiež súčasťou odmeny. Sudca na základe svojich skúseností nariadi sumu, ktorú strany musia zložiť. Pokiaľ výška preddavku nie je dostatočná, môže sa nariadiť ďalší preddavok.

III.3.2 Trestné konanie

V trestnom konaní platí odmenu znalcovi štát.

III.3.3 Rodinnoprávne konanie

V rodinnoprávnych konaniach platí odmenu znalcovi zvyčajne štát.

III.4 Veci právnej pomoci

Vo všeobecnosti sa právna pomoc poskytuje osobám, ktoré čiastočne alebo úplne nemôžu uhradiť trovy konania vrátane znalečného v dôsledku svojej finančnej situácie. Prijemcovia právnej pomoci musia úplne alebo čiastočne vrátiť poplatky, ak sa ich finančná situácia do troch rokov od konania podstatne zlepší. Upozorňujeme, že neúspešná strana musí vždy uhradiť poplatky víťaznej strane.

III.5 Náhrada znalečného

Súd vydá (pomerné) rozhodnutie o trovách ako súčasť rozsudku. Takto priznané trovy sú vymáhateľné.

IV. Zodpovednosť znalcov

Znalci nesú zodpovednosť podľa všeobecného zmluvného práva a práva občianskoprávných deliktov. Sú povinní pokryť prípadnú zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania.

V. Doplnujúce informácie o znaleckej činnosti

Webové sídlo [rakúskeho združenia prísazných a certifikovaných znalcov](#) poskytuje podrobné informácie o znalečnom (vzorové vyúčtovania), a o tom, ako sa stať uznávaným znalcom. Toto webové sídlo je veľmi informatívne a ľahko prístupné verejnosti.

V.1 Právny základ

Hlavné právne ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na súdne znalectvo v Rakúsku, sú:

§ 351 – 367 [rakúskeho Občianskeho súdneho poriadku](#) („*Zivilprozessordnung*“ – ZPO)

§ 31 [zákona o mimosúdnych veciach](#) („*Außerstreitgesetz*“)

§ 52 – 53a [rakúskeho správneho poriadku](#) („*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991*“)

§ 104, 112, 125 – 128 [rakúskeho Trestného poriadku](#) („*Strafprozessordnung 1975*“).

V.2 Ustanovenie znalcov

Znalcov môže ustanoviť súd, ale nie zúčastnené strany. Ustanovenie znalcov v správnych konaniach je podobné ako v občianskych súdnych konaniach. V trestnoprávnom vyšetrovaní môže znalca ustanoviť prokurátor.

V.2.a Ustanovenie súdom

Občiansky súd má diskrečnú právomoc ustanoviť znalca buď *ex officio*, alebo na základe výslovnej žiadosti účastníka konania, ak relevantné skutkové okolnosti nemožno zistiť inak. Jediným obmedzením tejto právomoci je zásada kontradiktórnosti. Súd môže voľne ustanoviť akúkoľvek osobu, ktorú považuje za vhodnú na výkon činnosti znalca. Znalec musí nahlásiť akýkoľvek konflikt záujmov súdu. Znalci ustanovení súdom majú prístup k relevantným častiam spisu.

V.2.b Ustanovenie stranami

V Rakúsku si strana vyberá súkromného znalca. Strany musia jeho posudok uviesť a predložiť, inak by bol zamietnutý ako neprípustný. Ak sú tieto požiadavky splnené, súd slobodne preskúma a posúdi znalecký posudok. Posudok sa považuje za dôkaz, ale nemôže zrušiť posudok znalca ustanoveného súdom. Je skôr spojený s právnym základom tvrdení účastníka konania.

Súd sa môže rozhodnúť, či odôvodnenie vo svojom rozsudku založí na posudku znalca ustanoveného stranou.

V.3 Konanie

Súdni znalci môžu byť vypočutí právnikmi strán.

V.3.a Znalecký posudok

V Rakúsku sa pri znaleckej činnosti nevyžaduje predbežný znalecký posudok. Hlavný posudok sa môže predkladať písomne alebo ústne. Znalec nemusí pri podávaní posudku dodržiavať určitú štruktúru.

Ak súd považuje posudok za neúplný alebo v prípade neopodstatneného pochybenia znalca, môže súd nariadiť vypracovanie nového alebo dodatočného posudku *ex officio* alebo na žiadosť strán. Súd môže tiež nariadiť, aby znalec zaplatil súdne poplatky z dôvodu neopodstatneného pochybenia znalca.

Znalecký posudok môže byť spochybnený výpoveďami strán a vlastným znaleckým posudkom.

V občianskych súdnych konaniach sa strany intenzívne podieľajú na činnosti znalca. Musia spolupracovať a odpovedať na všetky žiadosti o dokumenty zo strany znalca. Počas kontradiktórnych stretnutí môžu znalca priamo spochybniť a požiadať, aby sa k pripomienkam vyjadril.

V.3.b Súdne pojednávanie

Súd nariadi znalcovi, aby sa zúčastnil pojednávania len vo výnimočných prípadoch.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 09/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Rumunsko

I. Zoznamy a registre znalcov

V Rumunsku sú znalci zoradení podľa špecializácie. Registre znalcov sprístupňuje súdom ministerstvo spravodlivosti a vedú ich občianske alebo trestné súdy. Tieto zoznamy nájdete [tu](#).

Znalci sú schválení a zapísaní do registra po skúške organizovanej ministerstvom spravodlivosti.

Na získanie štatútu súdneho znalca musí uchádzač spĺňať tieto podmienky:

byť rumunským občanom, občanom členského štátu Európskej únie alebo štátu patriaceho do Európskeho hospodárskeho priestoru alebo občanom Švajčiarskej konfederácie,

ovládať rumunský jazyk,

mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,

byť absolventom odboru, pre ktorý vykonáva odbornú skúšku, čo sa preukáže diplomom,

mať najmenej tri roky skúseností v tomto odbore,

byť zdravotne spôsobilý na prácu znalca,

nemať záznam v registri trestov a mať dobrú profesionálnu a spoločenskú povesť,

uspieť v skúške organizovanej ministerstvom spravodlivosti.

Občan iného členského štátu Európskej únie alebo štátu patriaceho do Európskeho hospodárskeho priestoru a rumunský občan, ktorý získal potrebnú odbornú kvalifikáciu v inom členskom štáte Európskej únie alebo štáte patriacom do Európskeho hospodárskeho priestoru, môže získať štatút znalca v Rumunsku za rovnakých podmienok ako rumunskí občania.

Znalci môžu byť vyčiarknutí z registra: ak si to želajú, ak už nespĺňajú požiadavky alebo ak tak rozhodne príslušný orgán.

II. Odbornosť znalcov

Znalci musia byť členmi profesijnej organizácie, aby sa mohli nazývať znalcami.

III. Odmeňovanie znalcov

1. Občianske súdne konanie

V súdnom príkaze, ktorým sa ustanovuje znalec, sa stanovujú odmeny znalca a prípadne aj preddavok na cestovné náklady. Súd môže požiadať znalca, aby v určitej lehote písomne odhadol náklady na znalecký posudok.

Doklad o zaplatení poplatku podáva do kancelárie súdu strana, ktorá bola príkazom viazaná, do piatich dní od ustanovenia alebo do lehoty stanovenej súdom. Súd môže zvýšiť poplatky až do odovzdania posudku.

2. Trestné konanie

Znalec má nárok na odmenu za vykonanie posudku. Výšku odmeny určuje prokurátor alebo súd podľa povahy a zložitosti prípadu a podľa výdavkov, ktoré vznikli znalcovi.

IV. Zodpovednosť znalcov

Znalci nesú zodpovednosť podľa všeobecného zmluvného práva a práva občianskoprávných deliktov. Sú povinní pokryť prípadnú zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania.

Technickí súdni znalci, ktorí sa dopustili priestupku pri výkone znaleckej činnosti, môžu byť podľa závažnosti spáchaného priestupku postihnutí týmito disciplinárnymi opatreniami zo strany ústredného technického súdneho znalca:

písomným napomenutím,

pozastavením práva vykonávať súdnu znaleckú činnosť na obdobie od 3 mesiacov až jedného roka,

odobratím štatútu súdneho znalca.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

Hlavné právne ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na súdne znalectvo v Rumunsku, sú články 330 – 331 rumunského Občianskeho súdneho poriadku. Ďalej sa uplatňujú články 172 – 191 rumunského Trestného poriadku.

Znalci sú zoradení podľa špecializácie. Registre znalcov sú verejné a uverejňujú sa na webovom sídle ministerstva spravodlivosti.

Znalci musia požiadať o zápis do registra.

1. Ustanovenie znalcov

Rumunské občianske právo stanovuje ustanovenie jedného znalca alebo troch znalcov. Znalcov môže ustanoviť súd a zúčastnené strany. Strany sa môžu dohodnúť na jednom znalcovi. Ak sa nedohodnú, znalca náhodne ustanoví súd na verejnom zasadaní zo zoznamu zostaveného a poskytnutého znaleckým úradom.

Rumunské trestné právo stanovuje ustanovenie iba jedného znalca. Znalca môže ustanoviť súd počas súdneho konania a prokurátor vo fáze vyšetrovania trestného činu. Prokurátor alebo súd vo všeobecnosti ustanovia jedného znalca. Iba v prípadoch, keď sa vyžadujú interdisciplinárne znalosti, sa ustanovia dvaja alebo viacerí znalci.

Na tento účel sa používa ten istý register ako v občianskom súdnom konaní. Požiadavky na znalcov sú rovnaké v trestnoprávnom aj občianskom súdnom konaní.

a) Ustanovenie súdom

Občiansky alebo trestný súd má právomoc ustanoviť znalca buď ex officio, alebo na základe výslovnej žiadosti strany, ak relevantné skutkové okolnosti možno zistiť iba s pomocou odborníka. V takom prípade znalec odpovie na otázky, ktoré položí súd alebo prokurátor, do určitého dátumu. Znalec musí nahlásiť akýkoľvek konflikt záujmov súdu. Znalci ustanovení súdom majú prístup k spisu.

b) Ustanovenie stranami

V Rumunsku existuje veľa druhov znalcov ustanovených stranami:

schválení nezávislí znalci ustanovení na žiadosť strán alebo obvinených (článok 172 ods. 8 trestného poriadku),

úradní znalci z laboratórií alebo špecializovaných inštitúcií,

schválení nezávislí národní znalci,

zo zahraničia (článok 172 ods. 8 trestného poriadku).

Ak nie sú k dispozícii žiadni schválení znalci, súd môže požiadať o názor jednej alebo viacerých osôb alebo odborníkov v príslušnom odbore (článok 330 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), ktorí sa takto stanú mimosúdnyimi znalcami a znalcami-svedkami. Znalci ustanovení stranami kontrolujú činnosť znalca ustanoveného súdom. Nie je možné, aby strany ustanovili znalca bez toho, aby súd ustanovil znalca (článok 173 ods. 4 trestného poriadku). Znalci-svedkovia sú svedkovia so špeciálnymi vedeckými alebo technickými znalosťami, ktorí sú vypočúvaní súdom.

Znalci majú právo odmietnuť vykonať znalecký posudok z rovnakých dôvodov, z akých môžu svedkovia odmietnuť vypovedať.

2. Postup

a) Občianske súdne konanie

Súdca nie je viazaný znaleckým posudkom. Jedinou povinnosťou znalca je vypracovať posudok. Počas konania môžu byť znalci v kontakte so zúčastnenými stranami, znalci ustanovení súdom na to potrebujú súdny súhlas.

i. Znalecký posudok

V Rumunsku sa pri znaleckej činnosti nevyžaduje predbežný znalecký posudok. Hlavný posudok sa môže predkladať výlučne písomne. Znalec musí pri podávaní posudku dodržiavať určitú štruktúru.

Ak je potrebné objasniť alebo doplniť znalecký posudok alebo ak existuje rozpor medzi znaleckými posudkami, súd z úradnej moci alebo na žiadosť strán môže požiadať znalcov, aby objasnili alebo doplnili svoje posudky.

Súd môže na žiadosť strán alebo ex officio nariadiť vlastný posudok, ak na to existujú dostatočné dôvody. Vlastný posudok poskytne iný znalec ako z pôvodného posudku. Súd sa slobodne rozhodne, na ktorom odôvodnení založí svoj rozsudok.

ii. Súdne pojednávanie

V priebehu trestného stíhania alebo súdneho konania môže znalca vypočuť vyšetrojúci sudca alebo súd na žiadosť prokurátora alebo strán alebo ex officio, ak je vypočutie potrebné na objasnenie zistení alebo záverov znalca.

Ak znalci v občianskom súdnom konaní môžu okamžite vyjadriť svoje stanovisko, sú vypočutí na pojednávaní podľa rovnakých pravidiel, ako svedkovia a ich stanovisko sa zaznamená v rozsudku.

b) Trestné konanie

Ak sa prokurátor alebo súd domnievajú, že znalecký posudok je neúplný a tento nedostatok nemožno vypočutím znalca napraviť, súd nariadi, ex officio alebo na žiadosť strán, dodatočný znalecký posudok tým istým znalcom. Ak nie je možné určiť toho istého znalca, nariadi sa vlastný posudok.

Prokurátor alebo súd nariadia nový posudok, ak sú závery znaleckého posudku nejasné alebo protirečivé a tieto nedostatky nemožno napraviť vypočutím znalca.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 22/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Slovinsko

I. Zoznamy a registre znalcov

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vedie register znalcov.

Tento register je verejne prístupný [tu](#).

V slovinskom práve nie je vymedzený pojem „znalec“. Rozlišuje sa však medzi odbornými svedkami, znalcami a právnymi znalcami.

V registri nie sú uvedení všetci znalci; v registri sú uvedení len súdni znalci. Register zahŕňa 50 hlavných kategórií, pričom celkovo je na zozname uvedených približne 1 000 znalcov.

II. Odbornosť znalcov

Podľa článku 16 slovinského zákona o súdnych znalcoch, certifikovaných odhadcoch a súdnych tlmočníkoch znalec, ktorý chce byť zapísaný v registri, musí okrem iných spĺňať aj tieto kritériá:

musí byť občanom Slovinskej republiky alebo členského štátu Európskej únie alebo členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, pričom musí aktívne ovládať slovinský jazyk,

nesmie byť právoplatne odsúdený za vopred premyslený trestný čin stíhaný *ex officio*, v dôsledku ktorého by stratil morálnu spôsobilosť na vypracúvanie znaleckých posudkov, pretože by to mohlo brániť nestrannému alebo odbornému výkonu jeho práce, prípadne by to mohlo poškodiť dobré meno súdu, musí mať ukončené univerzitné štúdium podľa študijného plánu predchádzajúceho bolonského procesu alebo magisterský študijný program v súlade s bolonským procesom, pričom musí mať primerané odborné vedomosti a praktické zručnosti a skúsenosti na vykonávanie konkrétnej znaleckej činnosti, musí mať šesť rokov praktických skúseností v oblasti, v ktorej chce pôsobiť ako znalec, nesmie vykonávať činnosť, ktorá je nezlučiteľná so súdnym znalectvom.

Osoba, ktorá chce byť ustanovená za súdneho znalca, predloží ministerstvu spravodlivosti príslušnú žiadosť na predpísanom formulári na základe verejnej výzvy. S cieľom stanoviť stav odborných vedomostí a praktických zručností a skúseností kandidáta minister nariadi vykonanie testu odbornej spôsobilosti. Po absolvovaní testu ministerstvo vydá rozhodnutie a znalec zloží sľub.

Na účely zápisu do registra nie je potrebné, aby sa znalec zaviazal, že bude dodržiavať kódex správania alebo etický kódex.

Sú ustanovené aj požiadavky v oblasti kontinuálneho profesijného rozvoja. Súdni znalci musia neustále aktualizovať svoje vedomosti a aplikované metódy vo svojom povolani alebo sa musia zúčastňovať na konzultáciách a odbornej príprave, ktoré organizuje príslušný štátny orgán, oprávnená organizácia, profesijná komora alebo iná odborná inštitúcia. Po piatich rokoch odo dňa ustanovenia a po uplynutí každého ďalšieho päťročného obdobia sú všetci súdni znalci povinní predložiť rade znalcov dôkazy o odbornej príprave, ktorú absolvovali za posledných päť rokov; na základe toho rada potvrdí ich odbornú spôsobilosť.

Všeobecné odborné vzdelanie zahŕňa základné vedomosti v týchto oblastiach: ústavnoprávne zriadenie Slovinskej republiky, organizácia a fungovanie súdnictva, súdne postupy, pravidlá vykonávania dôkazov, právne ustanovenia o právach a povinnostiach súdnych znalcov, súdnych odhadcov a súdnych tlmočníkov, právo a inštitúcie Európskej únie, prípadne ďalšie témy, ktoré sa týkajú práce súdnych znalcov, súdnych odhadcov a súdnych tlmočníkov.

Osobitné odborné vzdelanie zahŕňa osobitné odborné znalosti v jednotlivých oblastiach odbornosti a podoblastiach odbornej činnosti.

Znalci, ktorí chcú byť zapísaní do registra, nemusia byť členmi profesijnej komory.

Minister môže natrvalo vylúčiť znalca z registra:

ak mu v rámci disciplinárneho konania bolo natrvalo odobraté právo pracovať ako znalec,

ak znalec predloží písomné vyhlásenie, že už nechce vypracúvať súdnoznalecké posudky,

v prípade prepustenia znalca,

ak bola proti znalcovi vznesená obžaloba za trestný čin stíhaný *ex officio*, pri ktorom možno uložiť trest odňatia slobody v dĺžke viac ako dva roky;

ministerstvo odstráni tohto znalca z verejnej časti zoznamu najneskôr do troch dní po prijatí oznámenia o uvedenej právnej skutočnosti. Opätovný zápis znalca do verejnej časti zoznamu sa vykoná po zániku dôvodov, na základe ktorých bol zo zoznamu odstránený.

III. Odmeňovanie znalcov

Odmeňovanie znalcov ustanovených súdom je regulované právnymi predpismi. Výška odmeny okrem iného závisí od počtu strán súdneho spisu, od času venovaného vyšetrovaniu a príprave na ústne pojednávanie, od toho, či je potrebné získať a preskúmať dodatočnú dokumentáciu, od toho, či je potrebné vyšetrovanie, a od zložitosti veci. Okrem odmeny majú znalci nárok aj na náhradu nákladov a výdavkov.

Účastníci konania môžu získať právnu pomoc so zreteľom na odmenu znalca v stanovenej výške.

Súd v rozhodnutí stanoví, ktorý/-í účastník/-í konania má/majú zaplatiť odmenu.

IV. Zodpovednosť znalcov

Pokiaľ ide o zodpovednosť znalcov, horná hranica nie je právne stanovená. Uplatňujú sa všeobecné právne predpisy. Znalci nie sú povinní pokryť prípadnú zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania.

V. Doplnujúce informácie o znaleckej činnosti

Žiaľ, zákon o súdnych znalcoch, certifikovaných odhadcoch a súdnych tlmočníkoch v angličtine nie je dostupný online.

1. Ustanovenie znalcov

a) Ustanovenie súdom

Súd môže ustanoviť akúkoľvek osobu, ktorú považuje za vhodnú a spôsobilú. Vo väčšine prípadov súdy ustanovia znalca z oficiálneho registra.

b) Ustanovenie účastníkmi konania

Účastníci konania môžu napadnúť výsledky znalca ustanoveného súdom a na tento účel si môžu najat znalca na vlastné náklady.

2. Konanie

A. Občianske súdne konanie

Účastníci konania sú povinní poskytnúť znalcovi podrobné informácie, pokyny a otázky.

Ak je to potrebné na účely vypracovania znaleckého posudku, znalec môže kontaktovať účastníkov konania.

Súd nemonitoruje priebeh znaleckého dokazovania. Každý znalec je však povinný oznámiť súdu, či očakáva, že očakávanú prácu vykoná načas.

Nevykonáva sa ani kontrola kvality. Súdy nie sú viazané stanoviskami vyjadrenými v znaleckých posudkoch.

Účastníci konania môžu napadnúť posudok prostredníctvom výpovedí alebo tak, že sudcovi, ktorý rozhoduje o veci, predložia vlastný znalecký posudok.

Ak účastník konania položí dodatočné otázky alebo ak súd potrebuje viac informácií, súd môže nariadiť vypracovanie dodatočného posudku.

Súd nie je viazaný znaleckým posudkom, ale zvyčajne naň prihliada pri vynesení konečného rozhodnutia.

1. Znalecký posudok

Znalec predloží posudok písomne, alebo ho prednesie ústne, ak o to súd požiada.

V konečnom posudku sa znalec musí vyjadríť k tvrdeniam účastníkov konania. Štruktúra posudku nie je predpísaná a nie sú stanovené ani žiadne iné osobitné požiadavky, ktorých by sa znalci vo svojich posudkoch museli pridržať.

V zmysle zákona o súdnych znalcoch, certifikovaných odhadcoch a súdnych tlmočníkoch sa vyhotovia všeobecné a individuálne usmernenia týkajúce sa vypracovania znaleckých posudkov; tieto usmernenia budú uverejnené na webovom sídle ministerstva spravodlivosti. Ustanovenia podliehajú schváleniu rady znalcov; v ustanoveniach sa určí jednotná štruktúra znaleckých posudkov a stanovia sa pokyny na ich vypracovanie. Všeobecné a individuálne usmernenia týkajúce sa oblastí a podoblastí odbornosti súdnych znalcov sa prijímajú a uverejnia na webovom sídle ministerstva spravodlivosti do dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti uvedeného zákona (do 1. januára 2021).

2. Súdne pojednávanie

Znalci sú povinní zúčastniť sa na súdnom pojednávaní, ak o to požiada súd.

B. Iné

Iné konania sú vo veľkej miere zhodné s občianskym súdnym konaním.

Uvedené informácie boli získané počas projektu Vyhľadávanie znalcov od kontaktných osôb z jednotlivých krajín vybraných [E](#) Európskym inštitútom expertízy a znalcov (EEEI).

Posledná aktualizácia: 22/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Nájsť znalca - Švédsko

I. Zoznamy a registre znalcov

Vo Švédsku neexistujú registre znalcov ani záznamy o nich a neplánuje sa ich zavedenie.

II. Odbornosť znalcov

Neuplatňuje sa.

III. Odmeňovanie znalcov

Nie je k dispozícii.

IV. Zodpovednosť znalcov

Nie je k dispozícii.

V. Doplnujúce informácie o znaleckej činnosti

1. Ustanovenie znalcov

a) Ustanovenie súdom

Je nezvyčajné, aby súd v súdnom konaní ustanovil znalca.

b) Ustanovenie stranami

Vo Švédsku sú znalci, ktorí sa zúčastňujú na súdnom konaní, najatí väčšinou jednou zo strán konania, čo znamená, že pravidlá, ktoré sa vzťahujú na svedkov, sa vzťahujú aj na znalca. („znalec ako svedok“)

2. Konanie

Švédska tradícia súdnictva je založená na zásade voľného preskúmania dôkazov, čo znamená, že predložené dôkazy nebudú zamietnuté iba z procesných dôvodov. Podstata výpovede znalca ako svedka je preto založená na záveroch a svedectve v každom jednotlivom prípade. Dôkaznú hodnotu tejto výpovede posudzuje súd a vierohodnosť a spôsobilosť svedka vyvodit' závery musia určiť strany sporu (prostredníctvom výsluchu a krížového výsluchu).

Švédsky súdny poriadok a jeho pravidlá dokazovania sú vo všeobecnosti založené na zásadách bezprostrednosti dokazovania, koncentrácie konania a ústnej prezentácie.

Svedecké výpovede majú najvyššiu hodnotu, ak existuje menšie riziko nedorozumení, čo je prípad osobného konania: pre súd je ľahšie posúdiť spoľahlivosť a dôveryhodnosť výpovede. V niektorých ohľadoch toto pravidlo tiež zabezpečuje právo strán na krížový výsluch (zachováva sa zásada rovnosti zbraní). Výsledkom týchto zásad je, že dôkazy sa viac-menej vždy predkladajú na hlavnom pojednávaní pred súdom. Dôkazné výpovede sa preto musia predkladať súdu priamo a ústne. Písomné vyhlásenia/čestné vyhlásenia/video výpovede sa zvyčajne neakceptujú ako náhrada za osobnú výpoveď (s výnimkou videozáznamov výpovedí mladistvých).

Od roku 2008 sú svedecké výpovede mimo hlavného pojednávania a použitie výsluchu na hlavnom pojednávaní prostredníctvom telefónu a videokonferencie povolené vo väčšej miere: videokonferencia – zvyčajne v konferenčnej miestnosti na súde v rámci súdneho obvodu svedka – sa všeobecne považuje za účasť na súde.

V praxi sa zákaz čestných vyhlásení nevzťahuje na osvedčenia vydané lekármi a úradníkmi alebo štátnymi zamestnancami; vždy to však závisí od prípadu a dostupných dôkazov.

Súdne znalectvo sa riadi švédskym súdnym poriadkom, ktorý je k dispozícii na odkaze:

[E](#) Švédsky súdny poriadok (1942:740)

[E](#) Švédsky súdny poriadok (1998:000) (kapitola 40, s. 215, neaktualizované)

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných [E](#) Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 22/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.